

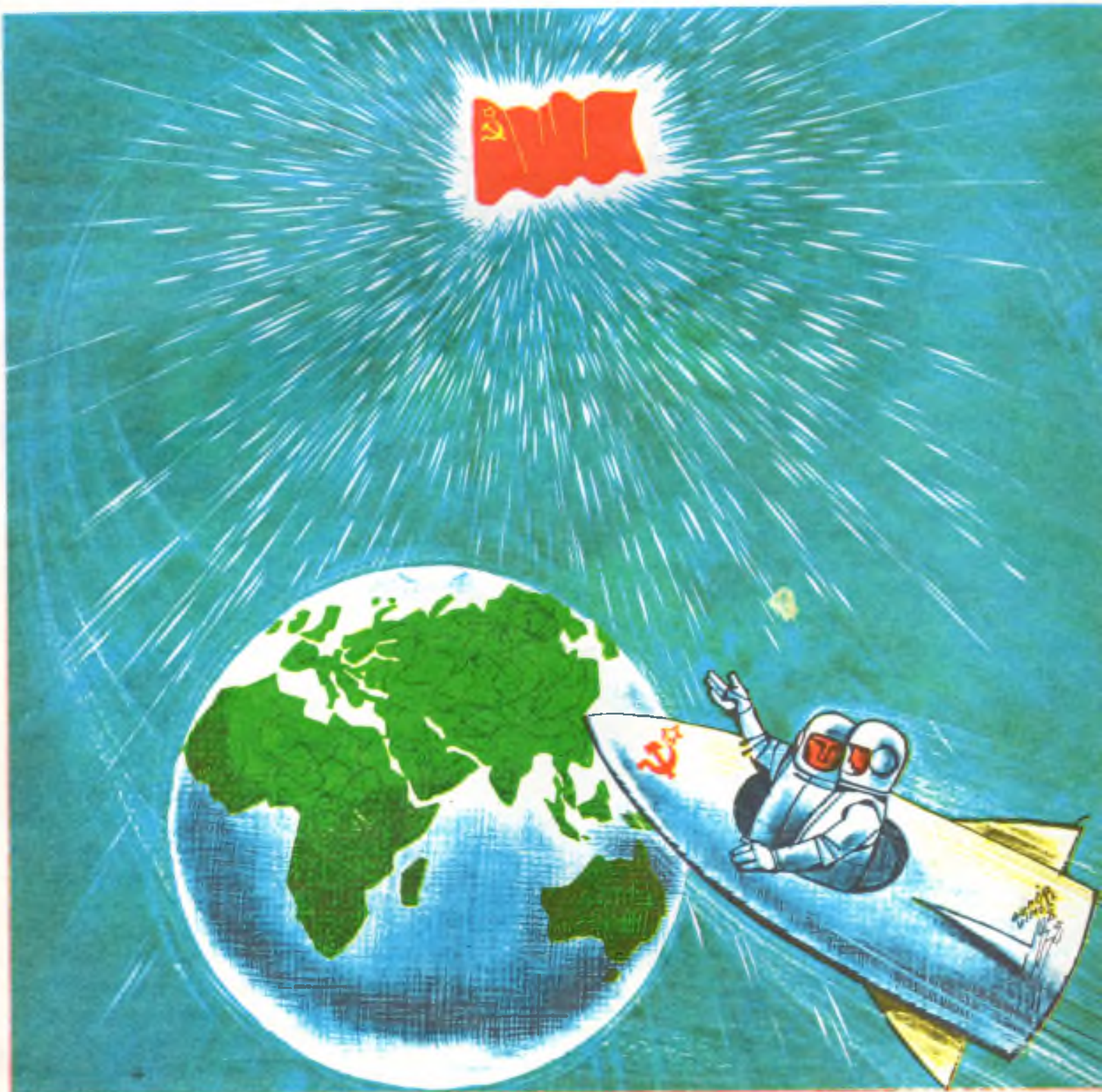
DADZIS

SATĪRAS
UN HUMORA
ZURNĀLS.
IZNĀK
KOPŠ
1957. GADA
DIVAS REIZES
MĒNESĪ

© LKP CK izdevniecība,
«Dadzis», 1977.

Nr

1977 20

Mūsu Zemes sešdesmitais aplis.

G. VINDERZ

1.

«Visu zemju proletārleši...»
mums tas nav sauklis vien;
mums tas jau sešdesmit gadus
augstāk karogus slien;
mums tas bij durklis un lode —
pat neiespējamo spēt,
bezgala grūtājās cīņās
uzvarēt.
Un tautu cietumi gruva —
gaišs aizsvīdās alausmas sārts...
un darba planētai tuvs
tapa Leninga vārds.

2.

Bet lordi un ķēniņi nami
 krata dūres. Skan nekšista brēka:
 Nolādams pa Eiropu klimst
 sarkanais rēgs! ...
 Pa Eiropu vien? O, nē!
 Pat dolāru imperatoriem
 noraustās labi skūts zods:
 Ko? Padomes patik?!
 Un divdesmit gadi ...
 cietuma sods.
 Pat «Ņujorkas talms»
 lādā kā dzeltenā drudzī krīt
 un divgadu laikā uzspēj
 91 reiz padomes apbedīt ...
 Un sievietes, — citas avīzes brēc, —
 oh un ai, ai!
 Tur — padomijā —
 ir kopiņai lietošanai!

Muļķības, aklība, pīrgas —
kas cits!
Un atradās amerikāņi,
kas {c.

3.

*Bet Londonā
 Cerčila cigārs kā dūle kūp...
 Velns rāvis! Sarkano dēļ
 kara/valsts dimanti drūp!
 «Damn it all!
 Ostā jau salašņas most.
 Ostā jau brēktiņ brēc:*

No padomēm rokas nost! . . . »
Un pasaules kontrevolūcija
pa Čerčija bungām bliež . . .
Ņugu nūgām dresēlus žņaudzējus
preti revolūcijai sviēž.
Un sarkano republiku
klēdzīgs tērauda telenkums žņaudz:
list asinis, pilsētas deg,
vaid kviešu lauks nenopjauts . . .
Bet Čerčijam kundziski cigārs kūp,
un biržā kāpj akciju kurss . . .
vēl dažas nedējas . . . tikai mazliet . . .
un tīrs būs šis austrumu pūrs!

4.

«Mēs jaunu pasauli...»
tautas vētraiņi Krievzemē dzied
un saviem un svešzemju baltgvardiem
pretī
uz dzīvi vai nāvi iet.
Redzot pilsoņkarā postīto zemi,
ar izbrīnu raksta Velss:
Bet Kremļa sapņotājs tic,
ka padomes dzīvos un zels...

5.

Padomes dzīvo un zeļ...
Jau sešdesmit gadus kā zobu sāpes
melnie hitlerkrustnīķi cieš...
bet padomes dzīvo un zeļ.
Un ne tikai Krievzemē vien,
bet visos kontinentos Oktobra idejas vīd.
Padomes rītdienu ceļ.

Joka pēc

Atmosfēras piesārņotājos vajadzētu ieskaitīt arī tos cilvēkus, kuri kaisa vārdus vējā.

Nekas tā neveicina informācijas apmaiņu kā plānas starpsienas.

Vecpuiša prātojums: «Ja viena galva ir gudra, kam tad vajadzīga otra?»

Cik daudz būtu astronomijas entuziastu, ja teleskopam plerīkotu atslēgas caurumu!

Dzejdara rīmes bija tik smagas, ka Pegazs dabūja bruku.*

Jo cilvēks skopāks, jo dāsnāk
viņš dalās ar citiem bēdās.

**Kāpēc atkārtot svešas kļūdas,
ja pārpārēm pletiek savējo!**

— NE TIKAI PAR MIERU UN ZEMI MĒS CĪNĪJĀMIES...
— VECOTĒV, TE VISS IR MINĒTS, PAR KO JŌS CĪNĪJĀTIES!

U. MEZAVILKS

M. CĂLIS

Kāpēc Pukstiņam vajag izpletni

Viss sākās ar to, ka Pukstiņš nopirka elektrofonu. Gluži parastu otrās klases elektrofonu «Akords stereo». Nopirka, pārnesa mājās un kopā ar skaļruņiem nolika uz mēbeļu sekcijas apakšējā plaukta blakus diviem porcelāna mopsiem.

Būdams pēc dabas skeptiķis, Pukstiņš vispirms pārbaudīja, vai elektrofons skan, kā pienākas. Jā, skanēja. Drusku vilies, Pukstiņš uzlika plati ar tragisku simfoniju un klausījās, kamēr sāka žāvāties. Pēc tam viņš izslēdza elektrofonu un aizgāja gulēt.

Otrā rītā ar neizsakāmu pārsteigumu Pukstiņš konstatēja, ka vieta uz plaukta blakus porcelāna mopsiem ir tukša. Apžēlojies, kur palicis elektrofons «Akords stereo»? Lūk, tur tas ir — uz sekcijas augšējā plaukta!

To redzēdams, Pukstiņš nedaudz nodrebēja. Tātad naktī kāds ir ielāvījies viņa istabā un pārvietojis elektrofonu! Bet, ar prātu spriežot, dzīvokli neviens iekļūt nevarēja — durvis bija aizslēgtas un logi aizvērti.

Lai nu būtu, kā būdams, Pukstiņš elektrofonu nolika iepriekšējā vietā. Ak vai, otrā rītā tas atkal stāvēja plauktu augstāk! Tie nu vairs nebija joki, tāpēc Pukstiņš nolēma nākošo nakti negulēt un vērot, kāds noziedznieks pārvieto viņa elektrofonu.

Tā viņš arī darija. Nolikās gultā un, lai noziedznieku maldinātu, sāka intensīvi krākt, bet tajā pašā laikā ar vienu aci lūrēja, kas notiek istabā.

Isi pēc pusnaktis atskanēja aizdomīgs trokšnis. Pukstiņš neticēja savai modrajai acij — elektrofons ar abiem skaļruņiem grabēdams uzlēca uz augšējā plaukta!

Sāda rīcība, kā zināms, neietilpst elektrofonu funkcijās, tāpēc Pukstiņš nākošajā dienā izsauca remontdarbības tehniķi.

Tehniķis ieradās, elektrofonu pārbaudīja un noplātīja rokas.

— Viss kārtībā!

— Bet kāpēc viņš katrā ziņā grib stāvēt uz augšējā plaukta? — Pukstiņš jautāja.

— Aiz iedomības.

— Jāsmējas, šis taču ir tikai otrās klases elektrofons!

— Neaizmirstiet radus! Jūsu elektrofonam ir ļoti slaveni radi. Starp citu, ja es būtu Popova rūpnīcā ražots elektrofons, es arī nevēlētos atrasties uz apakšējā plaukta blakus porcelāna mopsiem!

To dzirdēdams, Pukstiņš stipri sadusmojās. Kādas muļķības un blēņas! Ja tehniķis nespēj elektrofonu noregulēt tā, lai tas nelēktu uz augšējā plaukta, viņš rakstīs sūdzību.

O, sūdzība būs pamatīga un spidoši argumentēta! Vispirms ievāksim nelielu informāciju, tad pemsim papīru un...

Tātad tehniķis apgalvo, ka elektrofonam «Akords stereo» esot slaveni radi. Vai tā tas ir?

Pukstiņš ļoti labi atcerējās pirmskara «Radiotehniku», ko toreiz sauca par Leibovica fabriku. Tur uztvērējus lielākoties montēja no «Telefunken» firmas radiodetaļām un gadā samontēja pāris tūkstošus. Tādos apstākļos elektrofonam slaveni radi rasties nevarēja, tas nu ir galīgi izslēgts!

Un tomēr slaveni radi «Akordam stereo» ir gan, pat ļoti slaveni. Tādi, ko labi pazīst Anglijā, Francijā, Grieķijā... Pavisam četrdesmit vienā valstī Turklāt slaveno radu eksports nepārtraukti aug, un šogad, revolūcijas jubilejas gadā, tas audzis sevišķi strauji, par divdesmit pieciem procentiem.

Bet varbūt radu slava balstās uz kvantitāti? Patiesām, sarazoto uztvērēju kvantitāte ir iespaidīga — ik gadus nāk pasaulē vairāk nekā sešsimt tūkstoš «Selgu» vien. Un kur tad pārējie tranzistoru uztvērēji, kur elektrofonu un radiolas!

Ak vai, radu kvalitāte izrādījās vēl iespaidīgāka par kvantitāti. Piemēram, elektrofons «Alegro» nenoliedzami ir ekstrā klases aparāts, atskaņotāju kronis. Un «Viktorija 003» stabili un droši iepēmusi vienu no pirmajām vietām pasaules labāko radiolu olimpā. Tas varbūt izklausās pārsteidzoši, bet pirmās un augstākās klases aparātu vērtība Popova radiorūpnīcā pagājušajā gadā no visas produkcijas bija 57 procenti. Šogad jau 78! Tātad nav nekādu šaubu, ka rūpnīca uzņēmusi drošu kursu kvalitātes virzienā un nākotnē Pukstiņa elektrofonam slavenu radu radīsies vēl vairāk.

Jā, gribi vai negribi, lielīgo elektrofonu tomēr nāksies likt uz augšējā plaukta. Smagi nopūties, Pukstiņš pakāpās uz ķebliša, paņēma «Akordu stereo» un — hop! — uzlika tur, kur tas vēlējās būt.

Diemžēl ar elektroфона pārvietošanu Pukstiņa uztraukumi nebeidzās. Kādu dienu, braucot elektriskajā vilcienā, viņam iesāvēs prātā trauksmaina doma — kas var galvot, vai arī vilcienam nav slaveni radi? Spriežot pēc emblēmas, vilciens ražots Rīgas vagonu rūpnīcā. Vai dienā, tur taču ražo arī ātrgaitas vilcienu ER-200, kas šogad starptautiskajā transporta līdzekļu izstādē bija vispārējās uzmanības centrālā? No Maskavas līdz Leningradai vilciens noskries trīsarpus stundās, tātad

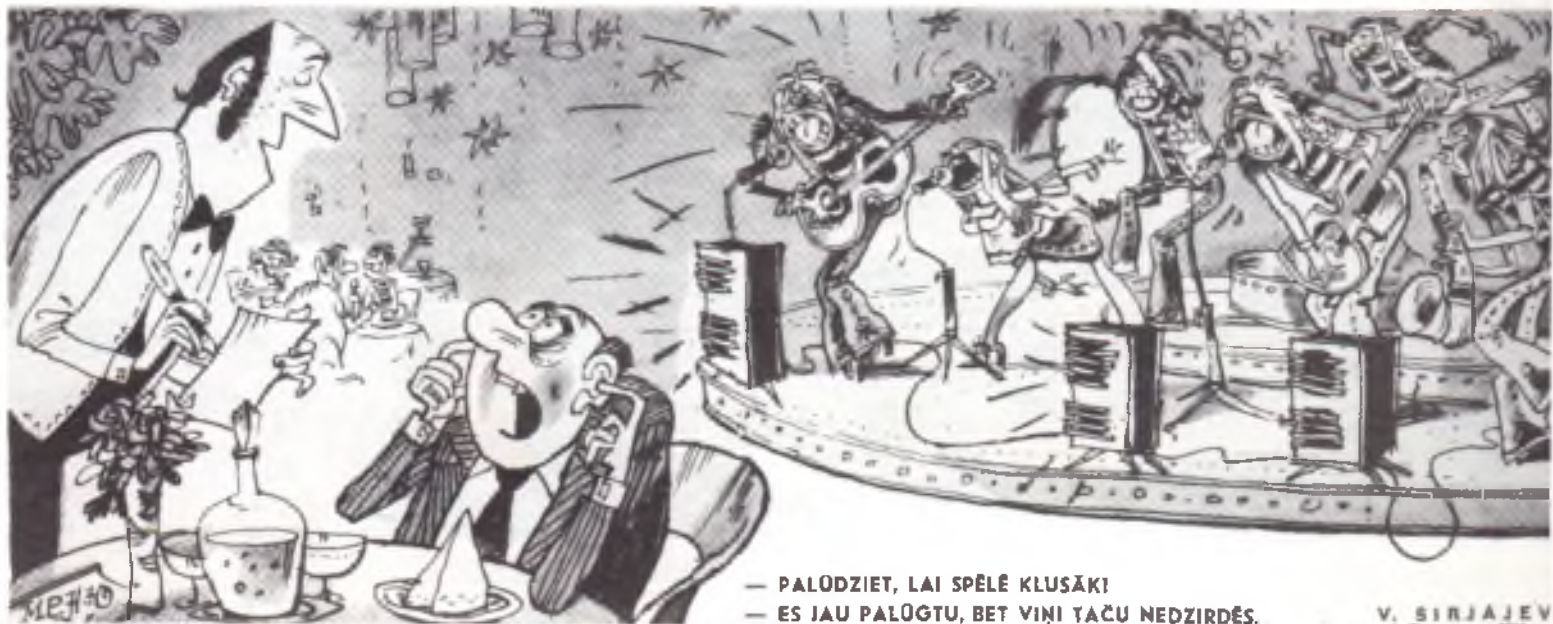
ER-200 būs ātrākais vilciens Padomju Savienībā un viens no ātrākajiem pasaulē! Bet tas vēl nav viss. Jau šogad rūpnīcā sāks ražot jaunu vilcienu ER-t2, kam palaišana reostati būs aizstāti ar tiristoriem. Tas nozīmē ievērojamu enerģijas ekonomiju, daudz vienkāršāku gaitu, tātad arī patīkamāku braucienu. Un kur vēl sešdesmit pieci ER-25 tipa vilcieni, kas jau vairākus gadus ripo pa Būgārijas sliekšņiem, kur jaunie ER-31, ko pasūtījis Dienvidslāvija... Nē, nav ne mazāk šaubu, mūsu vecajam, labajam elektriskajam vilcienam ER-2 ir pilnīgs pamats kļūt iedemīgam un lidot mākoņos. Lūdzu, ievērojiet mākoņos!

Pukstiņam nosvīda pakausis. Ja vilciens aiz pamatota lepnuma sāks lidot mākoņos, tad vienīgais glābiņš būs izpletnis. Patiesām, tiklīdz vilciens pacelsies gaisā, Pukstiņš ielēks ar izpletni un būs atkal uz Zemes.

Uz Zemes... Vai to var tik droši apgalvot? Diez vai. Nav taču izslēgts, ka arī izpletnim izrādās slaveni radi, tāpēc tas aiz lepnuma negribēs slīdēt uz leju, bet spītīgi celsies gaisā.

Šoreiz Pukstiņš kļuva pavisam domīgs. Viņš saprata, ka tādu uzņēmumu, kuru produkcija aiz lepnuma grib lidot mākoņos, katru gadu kļūst aizvien vairāk.

A. VECKUMIJS

— PALODZIET, LAI SPĒLĒ KLUSĀKI
— ES JAU PALŪGTU, BET VIŅI TAČU NEDZIRDĒS.

V. SIRJAJEV

Hobijs

Viesnīcas durvis mani kāds draudzīgi, jāsaka, pat brālīgi, paņēma zem rokas.

N. pilsētā mani neviens nevarēja papemt zem rokas draudzīgi, vēl jo mazāk brālīgi, tāpēc biju ļoti pārsteigts. Pagriezies ieraudzīju apbružātu vīreli ar kaut kādu spidošu, apaju priekšmetu padusē.

— Brālīt, esi tik labs, ieiesim skvērā aprunāties svarīgā lietā! Parādā nepalikšu.

Vārdi «brālīt» un «svarīgā lietā» aplusināja manas aizdomas. Bet «parādā nepalikšu» pamodināja sīkpašnieka instinktu, kas snauz ikvienā no mums. Aizgājām abi uz skvēru. Apsēdāmies uz soliņa, un kankarbiksis vaļsirdīgi atzinās:

— Saproti, brālīt, man ir hobijs.

— Tagad visiem ir hobijs, — es teicu. — Es, piemēram, vācu runājošus papagaiļus.

— Tev ir labi, — kankarbiksis nopūtās. — Runājoši papagaiļi nav problēma. Es krāju viesnīcu inventāru.

— Viesnīcu mantas?!

— Nu kā tad! Segas, paklājus, tējkannas, glāzes, birstes. Šodien dabūju šito splaujamtrauku. Grūti, ai, cik grūti, brālīt, dabūt tādu mantu. Apkalpojošais personāls nevienam netic un visus tur aizdomās. Katrā viesnīcā cenšas izdomāt kaut ko tādu, lai neko nevarētu nocelt. Jau cik gadus daudzos pa pasauli, bet neko lielu vēl neesmu savācis. Galda, piemēram, man vēl nav. Ak, brālīt, kādi te ir galdi! Ar autogrāfiem! Sāpnis! Paklāus, brālīt, sarunāsim konkrēti! Tu man galdu, es tev — trīs runājošus papagaiļus. Pagaidi, uz kurieni tu? Izskaties pēc godīga cilvēka. Droši vien esi atbraucis uz konferenci, tāpēc tevi īpaši nekontrolēs. Uzcel galdu uz pleciem un mierīgi nes. Ja kāds aizturēs, saki — uz remontu. Norunāts?

«Negodīgs, zems, draņķīgs hobijs,» es domāju, stāvēdams rindā pie galvenā administratora lodziņa.

— Labdien, esmu atbraucis uz

konferenci. Man pie jums rezervēta vieta...

— Konference... Kas tu tāds? No kurienes? Uzvārds? Vārds? Tēva vārds? Dzimšanas vieta? Pases sērija un numurs? Kurā pilsētā izdota? Kad? Kādā nolūkā ieradies? Uz cik ilgu laiku? Kurā iestādē? Komandējuma apliecinājums? Dod šurp, pierakstīšu numuru. Ar viesnīcas iekšējās kārtības noteikumiem iepazīties?

Vai tu gadījumā nekolekcionē viesnīcu mantas? Skaties man... Naudu maksā tūlīt. Izpildi divos eksemplāros. Kartīti dabūsi pie mana vietnieka.

— Kādu kartīti?

— Šai kartītē būs visas galvenās ziņas par tevi. Bez tās šveicars nelaidīs viesnīcā, liftnieks liftā, stāva dežurante numurā, saimniece neizsniegs gultas veļu. Starp citu, ar šo kar-

tīti variēs dabūt bufetē un iņnest uz numuru šķīvi pret drošības naudu.

— Pret kādu drošības naudu?...

— Lai viesnīcu inventāra krājums neieļauztos viesnīcā un kaut ko nepaķertu, mēs par traikiem nemam drošības naudu.

«Cik lieliski te viss jau iepriekš ir izdomāts, paredzēts, nospriedu. «Pat labi gribēdam, te neko nenozagsi.»

Tiklīdz pirmajā stāvā biju ie-domājies par zagšanu, šī domāni neatstāja, un jau ceturtajā stāvā biju tai morāli pilnīgi nobriedis. «Nozagšu un vēlāk atli-dzināšu,» mierināju savu sirds apziņu. «Nozagšu galdu, bet viņiem nopirkšu jaunu, dārgāku.

Kad ieraudzīju istabā galdu man aizrāvās elpa. Kādu parakstu tikai te nebija! Viens man vārda pilnā nozīmē satrieca: «Tēda Koļa. 1896. gads.»

«Nemu,» es nolēmu. «Bet kā lai to dabūju ārā no viesnīcas?»

Iededzies sāku skraidīt pa numuru. Portugāļiski runājoša pagaiļa tēls ar briesmīgu spēku rēgojās manu acu priekšā. Tad es atcerējos kankarbikša padomu. Uzcelu galdu pleco: un pa gaiteni uz pirkstu galiem aizlavījos garām dežurantei, kas skaitīja atslēgas.

«Nopirkšu viņiem jaunu, puļētu, importa,» es domāju. «Uz piedevām košu atkritumu kurvi...»

— Stāvil! — man aiz muguras iebļāvās. — Uz kurieni?

— Calds jāsataisa. No tūkstoš astoņi simti deviņdesmit sešā gada nav labots.

— Turiet! Zaglis! — dežurante sagrāba galda kāju.

Es rāvu no visa spēka un ar galda atliekām aizlēkšuju pa gaiteni.

Vestibīlā mani jau gaidīja. Stāvu dežuranti, šveicari, administratori...

Viss. Beigas! Nometu uz grīdas to, kas vēl bija palicis pāri no galda, apsēdos uz kaut kāda kofera un apraudājos.

Visi drūmi klusēja. Tikai viens, acīmredzot krietns cilvēks, pienāca pie manis un uz-sita uz pleca.

— Tāds kā joks... Vai tad pie mums var ko nozagt? Un, ja arī nozagsi, no zemes apakšas izraušu. Tu pie mums esi pierakstīts uz mūsu mūžiem...

Es piecēlos un izstiepuļoju ārā uz ielas.

— Lai viņš iet, — kāds sacīja. — Tik un tā nekur nepazudis.

Te pēkšņi pamanīju viņu, visu nelaimju vaininieku. Viesnīcu īpašuma kolekcionāru. Tikai viņa dēļ sardzē stāvēja tūkstoši šveicaru, acis neaizvēra desmiti tūkstoši stāvu dežuranti. Administratori rakstīja, atzīmēja, reģistrēja, sasprauda, lika mapēs, pierakstīja un izrakstīja. Viesnīcu bufetnieces urba caurumus karotēs, dakšīnās, nažos, mainīja porcelānu pret stiklu, bet stiklu pret alumīnija ražojumiem. Viesnīcu saimnieces pārskaitīja veļu...

Man daudz ko gribējās pateikt kankarbiksim, bet neattapu istos vārdus.

— Ek tu, — pateicu tikai.

— Kā tev nav neērti...

— Hobijs, brālīt.

Un viņš aizgāja. Nošpurcis, sīks draņķītis ar splaujamtrauku padusē.

Kā Kirveste iegāja vēsturē

Tomass Kirveste uztaisīja savu divi tūkstoši pirmo cirvja kātu. Nu, cirvja kāti bija kā jau cirvja kāti — viens nedaudz sliktāks, otrs mazliet labāks. Bet citādi tie visi bija kārtīgi darba rīki ar labu īpašību — tos varēja ielikt cirvjos. Un, nebūtu brigadierim ienācis prātā atzīmēt šo Tomasa divi tūkstoši pirmo cirvja kātu, lāga vīrs tā arī paliktu nevienam nezināms. Brigadiera ziņojums nonāca rokās ceha priekšniekam.

Ceha priekšnieks sasauca sapulci:

— Jūs tikai padomāji, — viņš teica, — kā tas dažkārt iznāk! Cilvēks ir iztaisījis divus tūkstošus un vienu cirvja kātu, bet mēs to kā nākas neesam novērtējuši.

Tomass nosarka un nesaprata, par ko viņu slavē. Sapulcē bija klāt vietējās komitejas priekšsēdētājs. Viņš tieši tad sacerēja atskaiti par produkcijas kvalitāti un nolēma šo faktu izmantot.

— Mūsu uzņēmumā, — viņš rakstīja atskaitē, — strādā augsti kvalificēti meistari. Lūk, piemēram, biedrs Kirveste. Viņš ir uztaisījis divus tūkstošus un vienu lielisku cirvja kātu. Ko nozīmē šis fakts?...

Un tālāk viņš plaši izklāstīja,

cik labi būtu tautas saimniecībai, ja visi ražotu tikai augstas kvalitātes produkciju.

Atskaite nonāca galvenajā pārvaldē. Pārvaldes priekšnieks acumirkli aptvēra jautājuma būtību. Uztādamies republikas konferencē, viņš teica:

— Runa nav tikai par biedra Kirvestes cirvja kātiem, kuru mums diemžēl ir maz. Ļoti maz mēs ražojam karošu, mucu un pat pirts ķipišu! Iedomāieties, kas būtu, ja mēs ražotu tikai augstas kvalitātes karotes, mučas un arī pirts ķipišus...

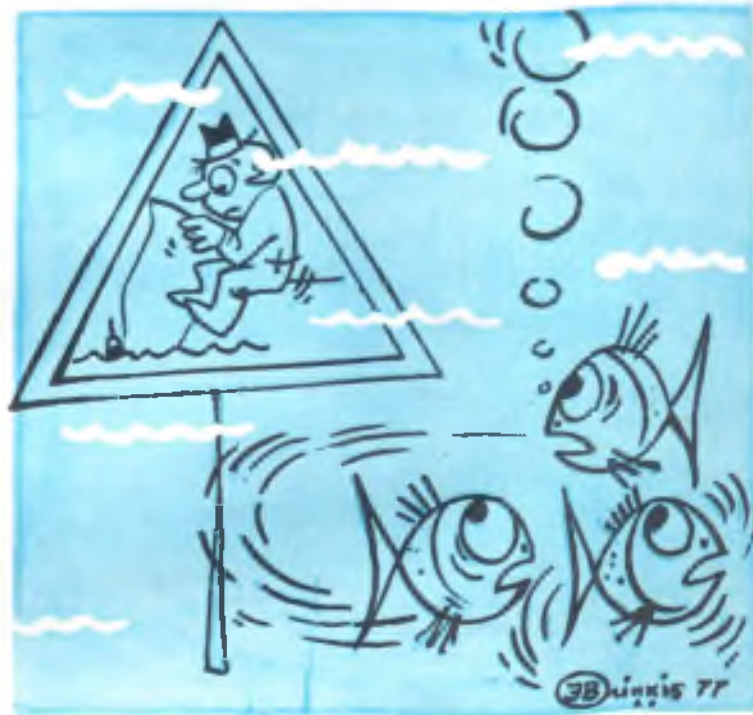
Konferencē delegātu vidū sēdēja žurnālists. Viņš nosprieda, ka šis gadījums dod vielu pārdomām, un uzrakstīja ievadrakstu, kas sākās ar vārdiem: «Tomass Kirveste uztaisīja 2001 lielisku cirvja kātu! Kas ir Kirveste? Viņš ir vienkāršs cilvēks, kas strādā kā varonis. Mums jāceļ godā tādī kā Kirveste...»

Reiz Kirveste šķirstīja nupat iznākušo enciklopēdijas sējumu. Uz burtu «K» viņš atrada arī savu uzvārdu: «Kirveste, Tomass — cilvēks, kas uztaisīja 2001 lielisku cirvja kātu.»

Līdz tam laikam Kirveste bija uztaisījis jau piecdesmit tūkstošus kārtīgu, rūpīgi nostrādātu cirvja kātu.

I. MELGAILI

J. BRINKIS

Vainīgais

Ple kāda nama jau kuru reizi uzlauzā letvi, jo bija plīsis ūdensvads.

— Nevar vienreiz salabot, kā nākas! — apkārt stāvēja cilvēki un rājās.

— Atkal nebūs ūdens! — pibilda citi.

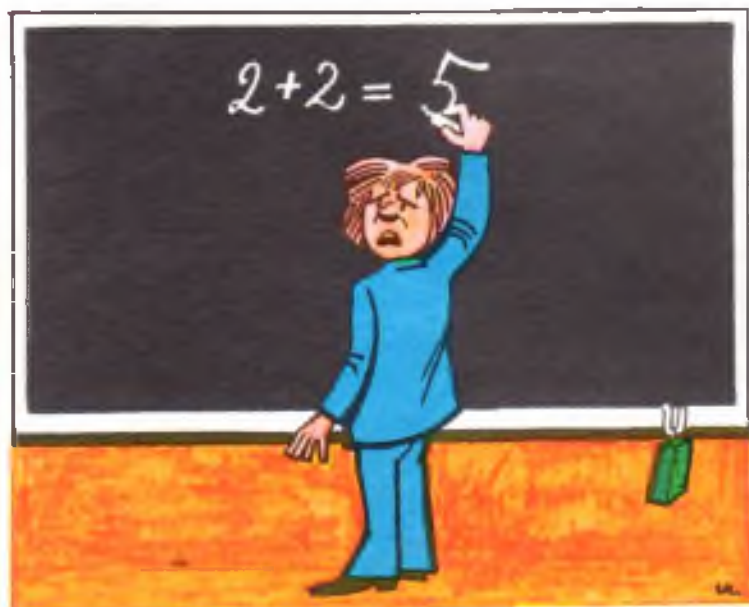
Celtnieki un remontētāji no

sava brāķa kratījās vajā. Vainīgo vajadzēja atrast...

Un to atrada!

Kad strādnieki beidzot aizrakās līdz ūdensvada caurulei, viņi leraudzīja baltu uz melna uzrakstu «FANTOMASS».

R. AIVARS

— SKOLOTĀJ, VAI ES LABĀK NEVARĒTU VĀKT MAKULĀTORU!...

M. ABDUKARIMOVS
(«Muštum», Taškenta)

PIENĀKUMU SADALE

Brigādes sapulce. Pirmajā rindā — vīrieti.

Brigadieris:

— Nu tad tā, biedri, mūsu brigāde sāk kokvilnas novākšanu. Kā teikuši gudrie, darbu, kas padarāms šodien, neatstāj uz rītdienu. Tagad mums ir jāsadala pienākumi. Kas svērs kokvilnu?

— Es! — roku pacēla spēcīgs tēvainis.

— Un es! Svērsu kā aptiekā, gramu gramā!

— Kārtībā. Ierakstīts. Kas ies

— Mēs! — atsaucās vēl dažas vīru balsis.

— Tā... Kas būs pavārs?

— Es!

— Lauku apmetnes sargs?

— Pierakstiet mani!

— Uzskaitveža palīgs?

— Es!

— Jauki! Un tagad... Kas vāks kokvilnu?

Klusums. Brigadieris atkārtoti jautājumus:

— Nu, kas tad vāks to kokvilnu?... Labi, galu galā nevar...
...vai vien uzraģēt vīriņiem lai

Šā nedēc viena bite...

Jūs droši vien pazīstat jauko lācēnu Vinniņu Pūku? Un, iespējams, būsiet arī dzirdējuši par viņa saistošajiem ceļojumiem un raibajiem piedzīvojumiem. Jāteic, ka viens no tiem — pats pēdējais — daudziem vēl nav zināms...

...Nez, kā gadījās, kā ne, bet kādu rītu Vinnijs pamodās nemiera pilns: pa miegam viņš bija dzirdējis kaut ko satraucošu.

— Nevar taču dūkt tāpat vien... Ja es dzirdu dūksanu, tad ir kāds, kas dūc, un viņam ir savi iemesli dūkt... — galvu ķepās saņēmis, viņš sprieda. — Bet es zinu tikai vienu iemeslu: ja tu dūc, tad tāpēc, ka esi bite...

Dūksana pieņemās spēkā un nāca no Vidzemes puses... Vinnijs izslēja degunu un devās ceļā.

— Tā nedūc viena bite. Tā dūc vesels strops... Nē, tā nedūc strops. Tā dūc draval... — Nauksēnos krietno lācēnu pārņēma līdz šim vēl neizjuts uzbudinājums.

Vesela draval! To mūsu draugs pat sapņos nebija varējis iedomāties.

— Ai-jai-jā! — Pūks sasita ķepas. — Tūkstoš bišu koki. Nedzirdēt! — Vinnijs iesauca, padzirdējis, ka Nauksēnu kolhoza dravnieki pošas kārtējā apgaitā. — Tur gan jums vajadzēs daudz balonu...

— Kādu balonu?

— Tādu, kuros iepūš gaisu un pēc tam paceļas ar tiem gaisā. Vajag izkļūties par mažu, zilu mākonīti.

— Mīlais, labais lācēn! — teica dravnieki. — Vai redzi šīs četras automašīnas? Ar tām mēs apbraukājam un apkopjam visu dravu. Līdzī vedam nepieciešamo inventāru un darba rīkus, pārvaļājam stropus no vienām gainībām uz citām...

Varbūt tas ne visai sakrita ar Vinnija līdzšinējiem priekšstatiem par bišu dravu. Jo viņš bija nokļuvis vienā no pirmajām un lielākajām mūsu republikas kolhozu biškopības apvienībām. Tajā patlaban ir septiņas saimniecības ar Nauksēniem priekšgalā. Biškopji pastāstīja, ka šogad saņemšot pirmo peļņu un tā, cerams, būšot prāva. Starp citu, prāvu peļņu un ienākumus dodot ne tikai šī nozare, bet arī daudzas citas.

— Vai to... peļņu liek podā? Esmu mazliet piemirsis, kā to glabā, — nezaudējot pašcieņu, Pūks ieminējās.

— Tu esi mūsu mīļš ciemiņš, — sacīja nauksēnieši. — Ej un pats paskaties!

Viegli jau pateikt — ej un paskaties! Bet, ja tev, naski solojot, prātā jauna dungādziemina, var gadīties visādi. Un arī šoreiz viņam pakāļājās pēkšņi atradās gaisā, jo tā ir vienīgā iespēja, kā krist ar galvu uz leju. Šā vai tā, bet bedrē nu viņš sēdēja.

— Ja tās ir lamatas, tad jābūt arī ēsmām, — Pūks prātoja. — Bet ēsmas nav, tātad

— Pūks, Pūks, Vinnijs Pūks! — pārdomas iztraucēja bērnu balsis. — Pūks ievēlies būvbedrē! Vinnij, dod ķepul Nāc ciemos!

Tā lācēns izkļuva no topošajām notekudeņu attīrīšanas iekārtām. Kaut arī tās būs modernas un izmaksās vairāk nekā 400 tūkstoš rubļu, viņš priekšroku deva citām pastaiģas vietām. Drīz Pūks atkal stāvēja uz cieta pamata un rokojās ar jānīšiem, dainīšiem, vilīšiem, anniņām un vēl daudziem bērniem. Viņi skaidroja:

— Tā būs brīnumierīce, kur labās baktērijas un svaigais gaiss atkal padarīs tīrus visus notekudeņus... Bet tagad parotājāsimies! Spēlēsim «Ko katrs prot?»!

Pirmais apla vidū nostājās Pēterītis, piepūta vaigus un taurēja:

— Tū-tū-tū!

— Pēci, tu tagad esi kombainieris, — pārējie sauca. — Tu plauj labību.

— Cik? — Pēcis uzdeva papildjautājumu.

Te nu bērni drusku sastomījās. Viens izvilka no kabatas papīriņu un, slepus lasot, čukstēja:

— Divdesmit piecus centnerus no hektāra... Pavisam piecus tūkstošus tonnu...

— Spikerus lietot nedrīkst, — Pēterītis aizrādīja. — Bet vispār ir pareizi... Kā tu domā, Pūk?

— Apmēram tāpat, — Vinnijs izvairīgi atbildēja.

— Un zeme šeit nemaz nav auglīga, — bērni papildināja teikto. — Tikai trīsdesmit septiņas balles.

— Trīsdesmit septiņas! — Pūks palēcās gaisā. — Tad jau jūs dzīvojat vienos priekos!

Lācēnam tā, protams, varēja likties. Bet cilvēki, kas šeit dzīvo, vēl ļoti atceras, kādi šai akmeņainajā zemē bija prieki un kāda pārticība.

— Tās ir citas balles, — bērni smējās. — Bet ir arī tādas, par kādām tu domā. Pavasari, kad apsēj laukus, rudenī, kad nokopj. Notiek mašīnu parāde... Atnāc, Pūk, tad redzēsi, kas par skatu, ja pa ceļu brauc simt piecdesmit dažādas kolhoza mašīnas!

Klausoties Pūks bija kļuvis domīgs:

— Piectūkstoš tonnu!... Tāds lērums graudul Nez vai Trusītis un viņa radnieki spētu tos visus apēst?

Atskanēja daudzbalssīga bērnu kora smieklis.

— Tik daudz trusīšu nav visā tavā mežā! Pie mums ir savādāk, — kļuvuši nopietni, viņi turpināja. — Graudus pārmaļ miltos, un tad... Anniņ, tava kārtā!

Ļoti nopietna meitene paskatījās rokas pulkstenī, pagrieza iedomātos slēdzus un sāka vienmērīgi dūkt.

— Bišu māte, — pavisam nevietā iekrita Vinnijs.

— Neuzminēji, lācīt! — Anniņa atbildēja.

hānismus, ar kuriem kopj un slauc daudzas, daudzas gotiņas, kas gadā dod... Es zinu bez špikeriem — trīs tūkstošus četrus simtus kilogramu piena katrā... Un ferma ražo septiņi simti trīsdesmit tonnas gaļas, — kāds puisēns paskaidroja. — Drīz celtnieki uzbūvēs lielu, lielu fermu...

— Bez priekšā teikšanas! — Anniņa apsauca, kad cits pačukstēja: «Seši simti divdesmit četrām slaucamām govīm.»

— Ganībās līs mākslīgs lietutiņš... — Daini papildināja cits zēns un nostājās vidū. Viņš kaut ko ņēma, nolika vietā, pielidzināja, atkal atkārtoja to pašu.

— Mūrē!

— To jau atminēs katrs vientiesis, — Dainis sarauca degunu. — Bet ko?

— Bērnu dārzu.

— Jā.

— Ednīcu.

— Jā.

— Trīsdesmit sešu dzīvokļu māju, — bērni minēja cits pēc cita.

— Jā, — Dainis visam piekrita. — Pareizi. Turklāt vēl ģimenes mājas... Mūsu kolhoza būvē dūšiģi.

Pūks pārsteigts blisināja acis:

— Man galvā ir tikai zāģu skaidas, tāpēc es nevaru saprast, kā jūs to visu tik ļoti zināt.

— Tāpēc, ka tas ir mūsu kolhozs.

— Šķiet, ir noticis pārpratums, — Pūks ieblīda. — Es kaut kur dzirdēju sakām «Mūsu skola».

— Nav nekāda pārpratuma! Skolā mēs sakām: «Mūsu kolhozs», bet kolhozā, kā pats dzirdēji, — «Mūsu skola».

Un tad pienāca arī Vinnija Pūka reize iziet rotaļu apla vidū. Lācēns, viltīgi acis piemiedzis, staigāja apkārt kādam iedomātam, bistamam objektam un atgaiņājās ar ķepām.

— Pūks bitenieks! Pūks bitenieks! — bērni sajūsmā iesaucās.

— Bet ko es garšoju?

— Propolisul!

— Nē.

— Peru pienīņu.

— Nē.

— Bišu indil!

— Nē.

— Ziedputekšņus! — bērni minēja.

Pavisam netālu ap Pūka degunu sāka rinķot melns, kustīgs punkts.

— Tiš! Tiš! — lācēns iebriēcās.

— Nebaidies, Pūkl! — jaunie draugi viņu mīrināja. — Tās ir labas bites. Viņām indes vairs nav, tāpēc viņas arī nekož, bet medu nes!

Pūks par to vareni nopriecājās:

— Tās bites noteikti ir pareizas bites. Un es zinu, kāpēc. Tāpēc, ka arī paši dravnieki ir pareizi...

Dzīvs liecinieks

Mans dzīvokļa kaimiņš ir pārdevējs veikālā. Atvaļinājuma laikā aizbrauca ekskursijā uz Āfriku un kopā ar citiem eksotiskiem suvenīriem atveda arī runājošu papagaili.

— Traks var palikt, klausoties viņu! — kaimiņš sajūsmā kļiedza. — Angliski runā brīvi! Divās stundās iemācījās runāt krieviski!

— Vienreizēji!

— Tu tikai paklausies! — Un viņš pagriezās pret papagaili: — Papagailis muļķis!

— Pats muļķis!

— Ha, ha, ha! Nu, ko teiksi? Visu, ko dzird, tūlīt atkārtol Gruzīniski viņš drīz vien runās labāk par mani.

Kaimiņš no papagaiļa nešķirās ne uz mirkli. Naktī lika būri blakus gultai, dienā ņēma savu mīluli līdzī uz darbu.

Pagāja laiks. Kādu dienu es satiku kaimiņu mājas priekšā drūmu un nomāktu.

— Nu, kā klājas tavam papagaiļim? Vai gruzīniski jau runā? — es pajautāju.

— Un kā vēl! — kaimiņš noburkšķēja.

— Kas noticis? Vai starp jums būtu izskrējis melns kaķis?

— Būtu bijis labāk, ja kaķis to būtu aprijis!

— Kāpēc tad tā?

— Ko es slēpsu: nepatikšanu vairāk nekā vajag! Mani izmeta no darba...

— Un vainīgs papagailis?

Kaimiņš palūdza, lai ieeju pie viņa. Papagailis dižmanīgi tupēja savā greznajā būrī.

— Veikalā bija revīzija, — kaimiņš teica.

— bet nekā neatrada. Kad revidents jau taisījās iet projām, šis nelietis pēdējā brīdī mūs iegāza. Tu tikai paklausies, kā viņš iemācījies runāt gruzīniski!

Kaimiņš uzrunāja papagaili.

— Nu, ver vaļā savu draņķīgo knābi!

Papagailis vairs nebrēca, bet tikpat čerkstošā balsī un tad sāka bērt: — Pēc importa precēm pienāc vēlāk!... Ko vēl negribēsi! Tirgošanās kultūra? Parr to rublis nenāk!... Parr labu vārdu dod labu naudu... Diņģējas parr desmit kapeikām, vai arr tādu vērts runāt?!

Es pārsteigts paskatījos uz kaimiņu. Viņš smagi nopūtās un teica:

— Tie vēl ir ziedīpi. Paklausies tālāk...

Papagailis vairs nebrēca, bet tikpat čerkstoši čukstēja:

— Tas, ko jūs gribat, irr zem letes... Nododiet ceturtajā nodaļā bez pavadzīmēm... Skaidrs? Krreisā precītel... Trikotāžas nodaļā pārtaisi cenas! Šitos zābaciņus pārrdod par simtu sešdesmit, saprati?

Papagailis aplkusa un sāka tīrīt savas spalvas. Kaimiņš pabolīja uz viņa pusi baltu aci.

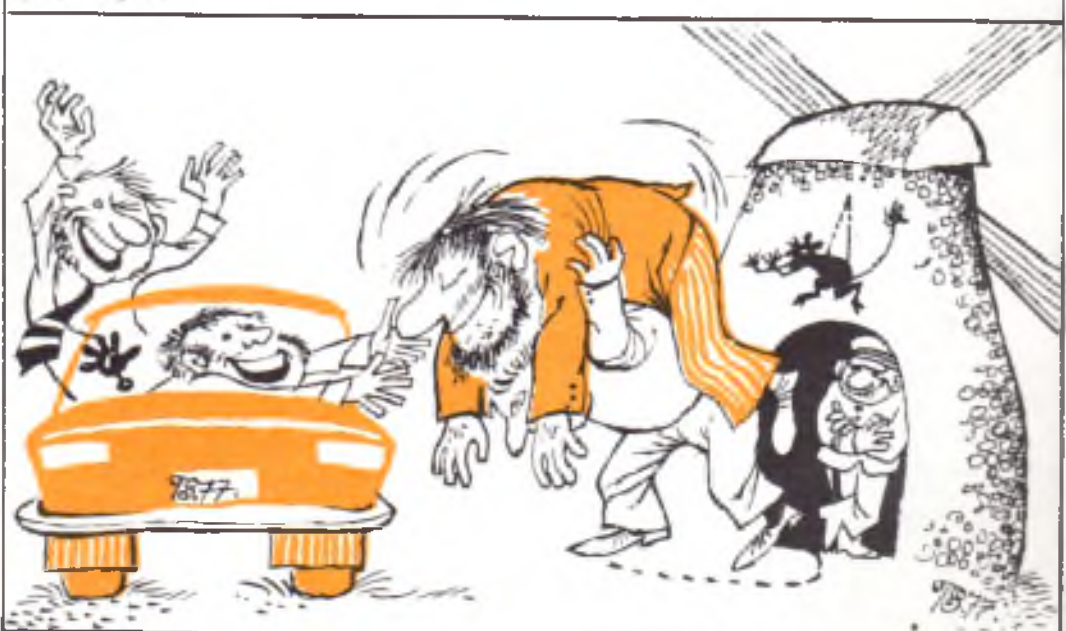
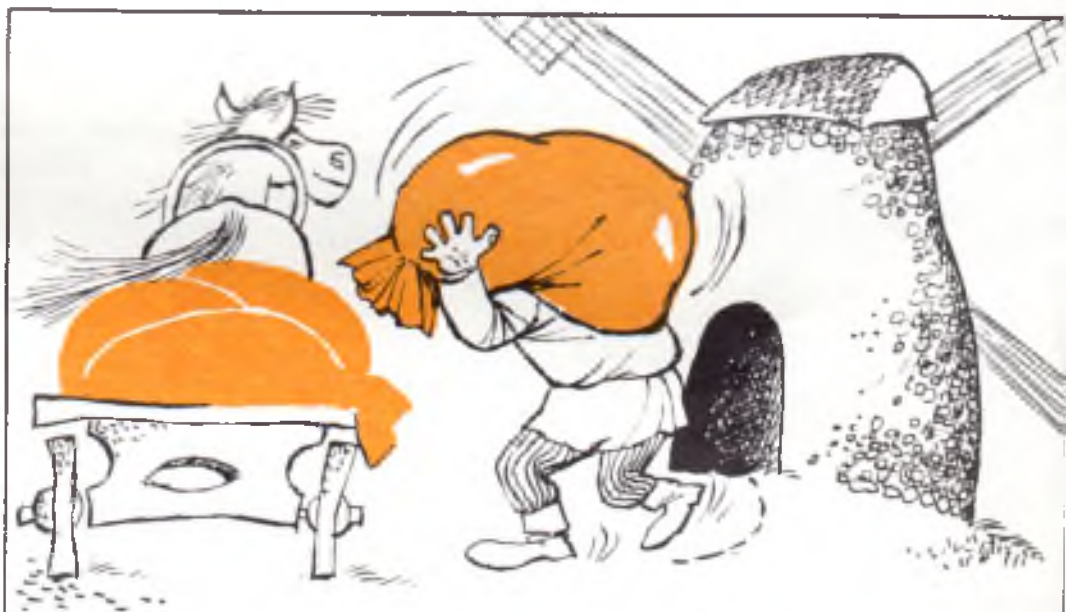
— Tagad saproti, kā šis muļķis mani iegāza?

Papagailis sabozās un čerkstošā balsī iebrēcās:

— TĀ, JAUNS... SKAISTS... BET CIK VIŅAM ATVELK ALIMENTOS!

U. MEZAVILKS

MĒSIZGAS PROŽEKTOR

Pēdējā laikā visapkārt to vien dzird: kultūra, kultūra, kultūra...

Labi, viss pareizi. Kultūrai jābūt. Bez tās nekādi nevar. Cilvēks bez pietiekama kultūras līmeņa ir kā zupa bez sāls. Tālab visi steigšus uz muzejiem, uz izstādēm, uz koncertiem, uz teātri. Es arī dodos uz teātri, uz kasi, bet tur man saka:

— Piedodiet, visas biļetes izpārdotas...

Godīgi sakot, es neiebilstu pret to, ka izpārdotas. Jo visi izslāpuši pēc teātra mākslas, visi veldzējas pie kultūras avotiem. Bet vai es neesmu tikpat izslāpis kā citi? Vai es arī negribu redzēt «Īsu pamācību mīlēšanā»? Varbūt bez šīs pamācības man dzīve saies grīstē, varbūt palikšu vecpuišs! Un kāpēc? Tikai tāpēc, ka teātrim telpas par šaurām!

Labi, valsts par mani rūpējas. Jauno, jubilejas gada sezonu Dailes teātris sāk jaunajā, modernajā ēkā Lēpina ielā. Zālē gandrīz devīpsimt vietu. Ne skatuve, bet stadions. Plus izcili mūsdienīga skatuves iekārta. Plus halle kā lidosta.

Eju uz jauno ēku, uz jauno kasi, saku:

— Man, lūdzu, vienu biļeti...

Telpas jaunas, kase jauna, bet ko man atbild? Man atbild īsi un kodolīgi, tāpat kā vecajās telpās:

— Piedodiet, visas biļetes izpārdotas...

Kurp cilvēkam pēc šādas atbildes doties? Vienīgā iespēja uz lidostu. Vai uz dzelzceļa staciju. Tur halles arī gandrīz tādā pašas un teātris uz līdzenas vietas. Visi skrien, visi kaut kur steigšus, katram savs uzdevums un piedevām vēl īpašs virsuzdevums. Gluži pēc Stanislavskas sistēmas.

Eju, saku:

— Man, lūdzu, vienu biļeti...

Neviens man neatsaka, visi steigšus apkalpot. Saņem biļeti un varu braukt vai lidot. Kurp? Protams — uz laukiem. Jo visiem teātriem bez izrādēm ir arī viesizrādes.

Un tiešām, laukos vietu netrūkst. Trikārt jauns kultūras nams, Sentažos jauns kultūras nams, Sidgundā jauns kultūras nams... Kolhozi cel, padomju saimniecības būvē. Pēdējo divu gadu laikā vien klubi ar trīssimt vietām uzcelti Jēkabpils rajona padomju saimniecībā «Suseja», Alūksnes rajona kolhozā «Zarja», Tukuma rajona kolhozā «Darba spars», Kuldīgas rajona kolhozos «Straume» un «Gudenieki».

Kur uzcelts, tur ir, kur vēl nav, drīz būs. Šogad plāno nodot klubu ar trīssimt vietām Ludzas rajona padomju saimniecībā «Komunārs», klubu ar piecīsimt deviņdesmit vietām Tukuma rajona sovhozs «Zemgale».

Galva sāk griezties riņķī. Jau tā cilvēks nespēj vairs izvēlēties, kurp braukt un kurp ne, bet Olainē jau plāno līdz 1980. gadam uzbūvēt modernu kultūras namu septīsimt vietām, Ogrē — kultūras namu arī septīsimt skatītājiem. Vai pat astoņsimt.

Un uzceļ. Un nestāvēs tukši. Liepājas teātris braukā ar viesizrādēm, Valmieras teātris braukā ar viesizrādēm. Valmierieši pat apgalvo, ka lāgā vairs nesaņemotot — esot valmierieši vai ne, jo viņu teātrim esot divsimt skatuves. Vismaz pāris gadus atpakaļ pat apgalvoja. Bet šodien vairs nav divsimt, šodien jau visas divsimt piecdesmit skatuves! Pie tam daļa laba tikpat

moderna kā galvaspilsētas jaunajā teātri.

— Ja visur būtu tādi kultūras nami kā Ventspils zvejnieku kolhozam «Sarkanā bāka», — administratori saka, — mēs nemaz uz Rīgu vairs nebrauktu...

Bet tās taču būtu šausmu lietas! Viens teātris dzīvotu tikai pa laukiem, otrs — pa Ventspili, trešs — pa Liepāju. Jo liepāniekiem, neraugoties uz to, ka ir savs teātris, rūpnīca «Sarkanais metalurģis» piedevām uzcelusi kultūras pili. Zvejnieku kolhozs «Boļševiks» arī uzcelis milzu kultūras namu. Teātri izrāde, kultūras pili — koncerts, kultūras namā — pasākums... Kurp iet, ko skatīties, ko klausīties? Teātra laudis jūtas šokēti, ja viņiem mazāk skatītāju nekā kultūras namā, kultūras nams apvairojas, ja teātrim izrāde pārpildīta, bet viņiem skatītāju nedaudz mazāk...

Rīgā dzīvu aktieri, dzīvu skatuves mākslinieku ārpus teātra ieraudzīsi? Ja īpaši palaimējas — uz ielas, tramvajā, trolejbusā. Bet ko viņš, šis aktieris, šis skatuves mākslinieks dara? Labākajā gadījumā sēž. Vai stāv. Un visbiežāk klusē. Bet aizbrauc uz laukiem, aizbrauc uz Liepāju vai citu pilsētu, skatīties — tas pats aktieris vairs neklusē ne lūdzams. Jo tiekas ar skatītājiem. Bet skatītāji grib dzirdēt dzeju. Izslāpuši pēc humora. Neiebilst arī pret prozu. Tautas skatuves mākslinieks Kārlis Sebris laukos tikpat kā pašu cilvēks. Jaunais, nule dzimušais Tautas skatuves mākslinieks Gunārs Placēns — gaidīts kā vistuvākais radnieks. Par Nopelniem bagātajiem vispār nav ko runāt. Laukos pie tiem jau pieraduši kā pie personiskajiem «Zīguļiem»...

Tautas teātri pierakstījušies lauku klubos. No rīta ieslēdz radiozvērēju un klausies: «Ogres Tautas teātris ar komēdiju «Kaut viņa izputētu, tā mīlēsti-

bal» viesojas...», «Limbažu A sekļa Tautas teātris viesojas...» «Kuldīgas Tautas teātris viesojas...»

Gribot negribot pašam a sāk knudēt pakrūtē. Cik il, sēdēsi pie televizora? Cik il, šķirstīsi jaunāko, personiskaj bibliotēkai iegādāto dailliterāru? Gribas kāpt uz skatuves d liem un kaut ko darīt lietas l bā. Vai nu spēlēt teātri, vai d jot, vai dziedāt kori. Ja lal veiksies, vari kļūt par vienu r tiem tūkstošiem dalībniek kas piedalās republikas Dziesm svētkos. Bet, ja ne, pat ja netil si, arī uz vietas ir kur izvē sties. Dikļos jauna vasaras e trāde, Alsungā jauna vasaras e trāde. Durbē arī jauna, glita e trāde.

Un, ja tā padomā, ikviena e trāde prasīties prasās pēc estr des orķestra. Bet vai tad trūkst? Daudzās saimniecībā pašiem savi ansambļi. Skatu laureāti. Estrādes konkursu di lomandi. Interesanta prograr ma, acij un ausij tikami solist Klausies, priecājies, baudi māl slu pieļaujamo decibelu robežā

Tālāb rīdzinieks reizēm vai neiet uz teātra kasi, bet ga brauc uz Madonu, uz Talsien Ne velti tur pavisam nesen u celtas jaunas modernas viesn cas. Jo madonieši, talsenieš zina — skatītājiem pēc izrāde vajadzēs kaut kur palikt.

Un tāpēc nav brīnums, ka te pa jauna Doles HES, ka tap Plaviņu spēkstacija. Tiklīdz ku tūras namos, klubos un teātro iedēdz prožektorus, tiklīdz orķe tri pieslēdz strāvai gītaras u elektriskās ērģeles, vecais K gums vairs galā viens netiek Taču jaunās spēkstacijas — ta nozīmē, ka var celt jaunus ku tūras namus. Un jauni kultūra nami nozīmē jaunās viesizrāde Bet jaunās viesizrādes — atka jaunus prožektorus...

A. BRĀLITI

Gaudeamus igitur

Šinis uzņemšanas eksāmenu dienās institūta gaitēpos var dzirdēt visneiespējamākās abiturientu sarunas. Abiturientu ir daudz, un viņi visi ir atnākuši šurp ar visgaišākajām cerībām, ar dedzīgu vēlēšanos izmēģināt savu laimi — iestāties augstākajā mācību iestādē.

Bet tagad pieiesim pie kāda abiturienta un uzdosim viņam dažus jautājumus.

— Jaunais cilvēk, atļaujiet pajautāt...

— Lūdzu!

— Jūs liekat iestāju eksāmenus?

— Jā.

— Esat labi sagatavojies?

— Gatavojos divas nedēļas, līdz uzzināju, ka viens no eksāmenu komisijas locekļiem ir manas tantes labākās draudzenes vīrs.

— Un tagad jūs esat pārliecināts, ka...

— Jā.

— Nebaidāties, ka...

— Nemaz!

— Vēlam sekmes!

— Paldies!

Patraucēsim arī šo daiļo meiču.

— Kā jūs sauc?

— Nona.

— Liekat eksāmenus?

— Uzminējāt.

— Esat pārliecināta par saviem spēkiem?

— Bez šaubām! Mamma solījās ziedot...

— Piedodiet, ko?

— Gaili vai aunu, atkarībā no tā, kādas iegūšu atzīmes.

— Nu, nu. Vēlam sekmes!

— Paldies!

Mūsu uzmanību saista liela auguma puisis ar kuplu bārdu.

— Sakiet, lūdzu, kā jūs izvēlējāties fakultāti? Jums iepatikās profesija?

— Nē. Uzzināju, kurā fakultātē ir vismazākais konkurss, un tūlīt nolēmu — tā būs manējā! Es tikai brīnos, kā profesijas izvēle dažiem kļūst par veselu problēmu!

— Paldies!

— Nav par ko.

Līdz ar to mūsu reportāžu beidzam. Uz re-dzēšanos auditorijās, dārgie draugi!

T. SERGIJENKO

— MULLAS APGALVOJA, KA AUTO ESOT VELNA IZGUDROJUMS.

— TIE BIJA TUMŠIE MULLAS, ES ESMU MODERNS.

I. GERIBIS
(«Kırpl», Bakı)

KLEKSĪŠI

«Oslene savu jaunības smaidu ir apmainījusī pret pārgurušu seju, bet dziesmu pret kēvieniem, kurus saņem viņas meita Tāle.»

«Vecā Indrāna pēdējās dienas aizritēja pirtī uz lēvas, ar ko Blaumanis parādīja patriarhālās iekārtas bojā eju.»

«Oskars Anītu mīl, bet viņam tā izliekas pārāk gudra, tādēļ viņš pret to izturas pieklājīgi.»

«A. Sakse savā romānā iesalsījis jaunleņus un vecākus cilvēkus, jo vīrleži ir frontē.»

«Veidenbaums grib, lai baznīcā lēt muižnieki, kam citādi nav ko darīt.»

«Poēmā «Uz saulaino tāli» Plūdons parādīja, ka nabadzīgā tautā, ko tālo strazdi, dzīvo pīrtis, bet bagātē guļbji pīlī.»

No skolēnu sacerējumiem izrakstījis

Ja gadatīrģu par vienu vienīgu rubli var laimēt automašīnu, kādam tā noteikti kritis. Pārējie paliks bešā. Taču katrs, kas paliks bešā, būs zaudējis tikai rubli. Ko zaudēs laimējušais, grūti paredzēt.

Nesen uzzināju baismu patiesību par laimes lutekli, kas gadatīrģu tika pie automašīnas. Tiklīdz viņam svinīgi izsniedza lielo laimestu, apkārt saskrēja tūkstošus senu draugu.

— Bonifācij, tev ir šausmīga cūcene! — draugi teica. — Viens nopirka simt biļetes un ieguva tikai kafijas dzirnaviņas, bet tu par rubli tiki pie mašīnas! Vai šāds kolosāls fakts nav īpaši jāatzīmē?

Bonifācijs bija tik priecīgs, ka neatteica. Pirmo glāzīti viņš izdzēra par izlozes komisiju, otro — par labiem draugiem, trešo — par to, lai motors rūc, ceturto — par autoinspektoriem, bet piekto un visas turpmākās tāpat vien.

— Met droši! — draugi teica. — Tu vari to atļauties. Mēs dzert nevaram, jo kādam tomēr jāaizvzina tevi pie sievas un bērniem... Uz veselību!

Kad ar Bonifāciju veselību bija puslīdz galā, draugi nolēma iedarbināt motoru. Viņi spieda uz pedāļiem, grozīja kloķus un pārslēdza ātrumus, bet mašīna pat nenošķaudījās.

— Jūs taču neesat pieslēguši akumulatoru! — Bonifācijs centās ieskaidrot.

Taču draugi neklausījās.

Tādi speci kā mēs iedarbinātu mašīnu arī tad, ja akumulatora vispār nebūtu! — viņi sacīja. — Visa vaina ir motorā. Kur tas redzēts, ka par rubli var dabūt kaut ko labu. Uzdāvinī šito brāķu motoru Pičam, viņš jau sen sapņo uztaisīt kolosālu ripzāģi.

Bonifācijam nebija nekādas vēlēšanās atdot motoru Pičam, bet draugi apvainojās.

— Tu taču izskaties pēc inteligenta cilvēka! — viņi sacīja. — Vismaz mums tā šķiet. Un inteligents cilvēks, kas laimējis par rubli veselu automašīnu, var sagādāt arī citiem kaut nelielu, bet tomēr priecību.

— Ko es darišu bez motora?! — Bonifācijs nesaprata.

Draugi raustīja plecus.

— Sirdi no krūtīm mēs taču tev laukā neraujām! Bet mašīna bez motora ir pārāka par mašīnu ar motoru. Nevienam citam tādas nebūs, tev būs. Iejūgsi priekšā pāris kumeli un riposi kā ķeizars. Parēķini vien, cik daudz degvielas ietaupīsi!

Bonifācijs aizsmēķēja cigareti, parēķināja un konstatēja, ka patiesi var kļūt stāvus bagāts, ja netērēs naudu degvielai. Un, jo vairāk netērēs, jo vairāk naudas ietaupīsies.

Kad Pičs ar motoru bija prom, pārējie draugi sāka raudzīties uz riepiem.

— Pēdējā laikā ikviens normāls autoamatieris riepas piepūš tikai ar jonizētu gaisu, — viņi teica. — Bet tādu mantu kurš katrs vis nevar dabūt...

Bonifācijs atzinās, ka jonizētu gaisu arī viņš nekur dabūt nevarot. Vismaz pagaidām.

— Tādā gadījumā tev pagaidām riepas nav vajadzīgas! — draugi secināja. — Galu galā, cilvēks, kas par vienu vienīgu rubli laimējis automašīnu, nedrīkst būt gauneris. Kā tas izskatīsies, ja tev būs riepas, bet Kažam tikai jonizēts gaiss?

Bonifācijs piekrita — tas izskatīsoties šausmīgi. Taču viņam šķita, ka mašīna bez riepiem var radīt diezgan nepatīkamu iespaidu.

— Neradīs! — draugi viņu mīrināja. — Tev taču ģimenes dārziņš ir?

Bonifācijs atbildēja, ka dārziņš viņam patiešām esot.

— Redzi nu! — draugi gavilēja. — Līdz šim tev bija tikai dārziņš, bet tagad dārziņā būs arī vasaras mājiņa. Un vasaras mājiņai rīteņi nav nepieciešami. Sēdēsi mašīnā un skatīsies, kā burkāni dīgst.

Bonifācijs brīdī domāja un atzina, ka vasaras mājiņa nebūt nav ļaunākais variants.

— Galu galā es varēšu turēt mašīnā lāpstu, grābekli un minerālmēslus, — viņš teica, raudzīdamies, kā aplaimotais Kaža vēl prom rīteņus.

Draugi saskatījās.

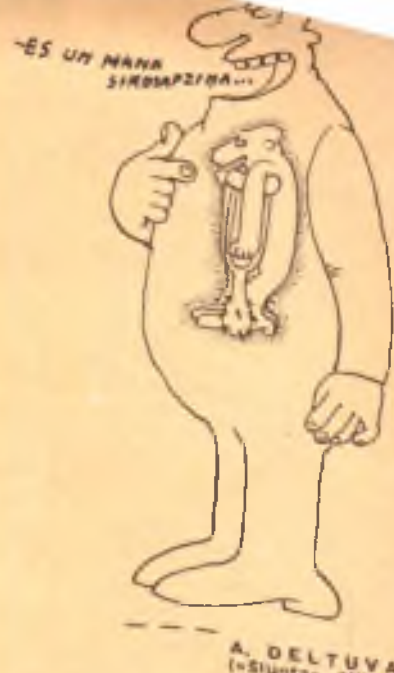
— Lāpsta un minerālmēsli ir sīkums! — viņi iesaucās. — Ja tu atdosi Juzim sēdekļus, stūri un priekšējo paneli, tu varēsi turēt mašīnā pat vistas! Vai vislabāk trušus. Šausmīgi ātri vairojas, un adinām ir milzīgs noiets.

Bonifācijs skumji noglāstīja sēdekļus, bet draugi nerimās.

— Nepem galvā! — viņi teica. — Par rubli, ko tu samaksāji, tev paliek nekaunīgi daudz bleķu. Ja mums būtu tikusi tāda laime, mēs abus priekšējos spārnus noteikti atdotu Jankam. Viņš, nabadziņš, nesen tos sadauzīja, bet jaunus vēl nav iegādājies... Tu taču negribēsi apvainot Juzi un Janku tikai tāpēc, ka esi dzimis kreklīnā, bet viņi ne...

Bonifācijs to negribēja. Juzis aizgāja ar sēdekļiem, bet Janka devās prom, iezīmējies padusē priekšējos spārnus.

Sobrid Bonifācijam vēl ir palicis pelnutrauks, kas maksā tieši vienu rubli. Viņš tur šo pelnutrauku mājās uz rakstāmgalda un visiem stāsta, kāda necerēta laime viņam kritusi — viņš gadatīrģus loterijā laimējis automašīnu.

BEZ VĀRDIEM.

O. KALLASS
(«Pikker», Tallina)

ŽANIS EZITIS

Spurainas domas

«Viņš dzēra divas dienas no vietas pat nakts laikā.»

«Zirga spēks ir tik liels, cik mašīnā var ieliet benzīnu.»

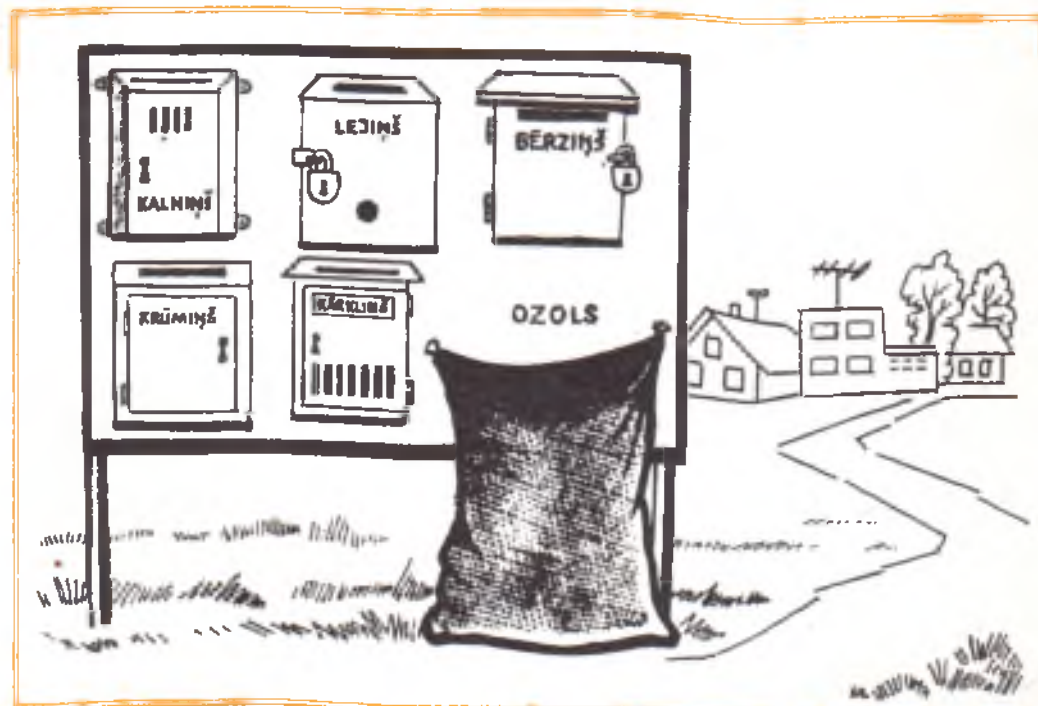
«Solists dziedāja viens pats.»

«Dirģents ir tas, kas iek orķestrim pareizi skaņtīt, lai nebūtu jāsit ar kāju.»

«Zirgus nākotnē izmantos tikai kā uzskatāmos līdzekļus, jo tie ir zaudējuši savas darba rokas un spēku.»

«Veikalā deficīta preces bija domātas nevis cilvēku pārdošanai, bet draugiem promņemšanai.»

Norakstījis A. GÖTMANIS

E. RUSMANIS

Moderna galda dziesma

Kur eju, kur braucu, kur clemojos šodien,
Tāds nelāga paradums visur ir modē —
Par mašīnām turkšķēt bez gala, bez mīlas.
Vai tiešām vairs ļaudīm nav sarunas citas?

Sēž vīri pie glāzēm ar šašlika iesmu,
Ne tostū vairs uzsauc, ne skandina dziesmu,
Vien dzirdi par motoriem, virzuļiem, gāzi...
Velns rāvis, par ko lai es paceju glāzi?
Par mīļotās acīm, par brāli, par māsu
Vai «Maskviča» lukturim, bremzēm un krāsu?

Viens «Žiguli» pirkšot. Nu gaidi un klusē!
Nē, nevar viņš klusēt, nedz mīlīgi dusēt.
Pa sapņiem sāk kurbulēt loloto vāģi
Un krāc, it kā motoram pleticis zāģi.
Bet otrs tik divainus svilpienus taisa,
Kā rlepa, caur ventilu nolaižot gaisu.

Es dūsmīgi vicinu šašlika iesmu:
— Tak bēdziet par mašīnām, uzsāksim dziesmu!
Bet tā kā pret slenu šos vārdus es bārstu:
— Nav veikalos gultnišu, sveču, vārstu...

Tad skaistākās dzejas es izmisis lasu
Par mīlu un ziediem, par sauli un rasu...
Bet biedrs kā mīronis blenž mani stīvi:
— Tu zini, man aizvakar izsīta blīvi!

Drīz, zaudējis cerības nomainīt tēmu,
Es sacerēt pantu par mašīnām lēmu:
«Ai džigiti, mašīnas visiem jums pauri...»
Bet nebeidzu. Degvīla galdā bij cauri.

Brīvi atdzejojis VALDIS ARTAVS

KALKULATORS

Kociņa mājas pienākumos ietilpa produktu sagāde. Nepietika ar to, ka šis pienākums gūlās uz viņa pleciem kā smags slogs — tas, pēc viņa domām, sagādāja arī materiālas dabas zaudējumus: Kociņš bija pārliecināts, ka pārdevējas viņu apskaita apmēram par vienu alus kausa tiesu. Bez alus Kociņš dzīvot nevarēja, tāpēc nepažēloja naudu un nopirka kabatas kalkulatoru. Apmēģinājis pilns iegāja veikālā. Nopirka maizi, desu, makaronus, sviestu un sieru. Kamēr pārdevēja klabināja kauliņus, Kociņš neuzkrītoši ar elektronikas palīdzību viņas rēķinus pārbaudīja.

— Četri rubļi divdesmit astoņas kapeikas, — pārdevēja teica.

Kociņš pameta acis kalkulatorā. Viņam bija gluži cits iznākums! Precīzāks. Ar deviņām zīmēm aiz komata: 4,46872300!

Kociņš steigšus iegrūda kalkulatoru kabatā — šoreiz tā palīdzība viņam nepavisam nebija vajadzīga.

A. DZIRNIS

KOMENTĀRI LIEKI.

U. NABIJEVS
(«Muštum», Taškenta)

BEZ VĀRDIEM.

A. NUVAĻCEVS
(«Horpustak», Dušanbe)

Gurķi

Savā vecpuiša dzīvē Kripata pirmo reizi bija nokļuvis muļķīgā situācijā. Viņš iebāza gurķu burkā roku un vairs nevarēja to dabūt ārā. Tas notika pusdienas pārtraukumā, kad Kripata bija atnācis mājās, lai mierīgi apēstu sviestmaizi ar gurķi. Gurķus viņš marinēja pats un, atklāti sakot, tos ļoti mīlēja. Kripata vispār būtu atteicies no gurķu ēšanas un apmierināties vienīgi ar burkas izcelšanu no plaukta, apskatīšanu un nolikšanu atpakaļ. Taču vienreiz ciemos atnāca Zigrīda un... burku nācās attaisīt.

Kripata sēdēja un domāja, ko iesākt. Pusdienas laiks tuvojās beigām, vajadzēja iet uz darbu. Ar visu burku? Bet, ja nu pēkšņi roka atbrīvotos, tad nāktos cieņāt visus kolēģus ar gurķiem...

Kripatam iesāvēs prātā doma burkas kaklu nedaudz saziepēt. Nē, tas tomēr neder, ziepes varēja nokļūt gurķu marinādē. Laika vairs nebija, un Kripata nolēma iet ar visu burku.

Darbā viņu tūdaļ ievēroja.

— Kādi mazi, simpātiski gurķi! — kolēģi jūsmoja. — Kur tādus var dabūt?

— Veikalā tādu nav, — Kripata lepni atbildēja. — Tos es marinēju pats!

Viņš uzlika burku kopā ar labo roku uz galdā, izvilka pildspalvu un, it kā nekā nebūtu noticis, mēģināja ar kreiso roku rakstīt.

Pēc mirkļa viņu aicināja pie sevis direktors.

— Jūs manu aicinājumu pareizi saprātāt, — direktors stiepa roku sveicienam. — Vai drīkst kādu gurķiti nogaršot?

— Piedodiet, — Kripata saminstinājās. — Es nevaru dabūt ārā roku...

Un pats par to nopriecājās, jo citādi direktors būtu garšojis, kamēr apēdis visus gurķus. Arī burku nāktos atstāt.

Direktors apjuka.

— Ā, tas ir tirais sīkums! Tūlīt izsauksim mūsu stiklinieku, viņš pārgriezīs burku tieši uz pusēm.

Kripata paskatījās uz burku. Tur vēl bija diezgan daudz gurķu... Trislitru burkai arī ir sava vērtība...

— Bet varbūt sītisim burku pret seifu, lai šķīst. Cik ilgi jūs tā mocīsities? — direktors līdzjutīgi paskatījās uz Kripatu.

— Man ir vienkāršāks variants, — viņš teica direktoram. — Pēc divu, augstākais triju dienu neēšanas roka noteikti būs no

Kripata atvadījās no direktora, izgāja no kabineta un apsēdās savā krēslā.

Pekšpi uz viņa galda notrinkšķēja telefona zvans. Zvanīja Zigrīda. Dabūjusi divas biļetes uz festivāla filmu.

— Ir nu gan, — Kripata pukojās, — veselu mēnesi nezvanīja un tieši šodien... Turklāt vēl aicina uz festivāla filmu. Drūzmā taču var saspiest burku...

Kripata kategoriski atteicās no tāda prieka un bija ar mieru pavadīt Zigrīdu tikai uz parku. To viņam nevajadzēja sacīt. Zigrīda pārdeva kinobiļetes un aizveda Kripatu uz Lunaparku. Tas nu bija par traku! Vismaz trīs festivāli kopā. Griežoties karuselī, Kripata vienu brīd juta, ka labi nav, burka var nomaukties un aiziet pa gaisu. Un tad vēl šitā braukšana ar boksmašīnām, kur to vien dara kā dražas cits citam virsū. Kripata nemitīgi dabūja saukt:

— Kā tu brauc, lops tāds, vai gurķu burku neredzi!

Pagāja vairāki mēneši. Kripata bija jau iemācījies diezgan veikli rakstīt ar kreiso roku. Neskatoties uz badošanos, burku joprojām spītīgi nenāca nost. Ar bāzām Kripata domāja, kas notiks, ja sāks salt. Tad burka var pārplīst. Arī Zigrīda nekādi nedeva mieru zvanīja vienā zvanīšanā. Runāja kaut kā par kāzām un uztraucās, ka dzimtsaraksti birojā nevarēsot uzmaukt Kripatam pirkstā gredzenu, jo labā roka esot burkā.

Kripata secināja, ka gurķu burka ir nevis viņa nelaime, bet gan glābiņš. Kamēr tā atrodas uz rokas, ļaunības nav iespējamas. Viņš arī pārtrauca badošanos un tagad par to vien domāja, kā saglabāt burku veselu.

Taču notikumi risinājās tā, kā Kripatar pat sapņos nevarēja rādīties. Medicīniskajā apskatē nervu ārsts, sītot ar āmuriņu pa Kripatas ceļgalu, nejauši trāpīja paburku, un tā iesprāga. Kripata, protams, par ārstu sūdzējās, ārsts iedeva jauntrislitru burku, bet tas šoreiz nebija izšķirošais. Ieplaisājusi burka draudēja saplīst pavisam. Un kādu vakaru tā tiešām notika. Nezin kādā vīzē to uzzinājis, tūlīt zvanīja Zigrīda. Kripata bāza roku visās iespējamajās burkās, bet nevienā tie neiesprūda.

Pēc mēneša Kripata apprecējās. Un, a vai, jau pirmajā laulību dienā Zigrīd apēda piecus gurķus.

Vispusīgā sieviete

Nekādi nevarējām apprecināt Vincu. Liekas, viņam nekā netrūka. Zelta zobus salika, kooperatīvo dzīvokli dabūja, aītādas puskazociņu arī. Diploms ir. Pakausī plikums vēl nemetas. Piecdesmit gadu vēl nav. Būs nākamgad. Bet sievas nekad nav bijis.

Pikis viņu zina, kāds reizēm cilvēkam iekrīt liktenis. Mēs, viņa draugi, jau paguvām izdot meitas pie vīriem, bet viņš joprojām viens kā koks liela tīruma vidū. Zēl cilvēka. Acīmredzot nav gadījies sastapt atsaucīgu sirdi vai arī mīlestības lietas pārāk tūlīgs.

Nesen sameklējām isto. Mans draugs Jons iepazīnās ar viņu alus bārā. Jauka sieviete, vispusīga. Nospriedām, ka Vincam viņa būs pašā laikā. Augums, kā nākas. Apalīga. Man pat acis atvilga, kad viņu ieraudzīju.

Aizgājām pie Vincas.

— Vincuk, atradām tev sievu! — Jons paziņoja, vēl nenovilcis mētelī.

— Vispusīga sieviete, — es apstiprināju.

Vincs piepildīja glāzītes.

— Nu tad uz nākamās veselību! — Jons uzsauca tostus. — Tik sievišķīga būtnē negadās katru dienu.

— Turīga. Devīdesmit rubļu algas pēc papīriem, — es teicu. — Plus divi simti bez papīriem, — Jons precizēja.

— Izglītota. Trīs tehnikumos bija iestājusies, — es iemetu starpā.

— Godīga. Kad strādāja veikalā, visas iesēdināja, bet viņa dabūja tikai nosacīti, — Jons papildināja raksturojumu.

— Izdarīga. No bijušā vīra mašīnu izplēsa bez tiesas. Bet dēlu atstāja viņam. Neņem to, kas nav vajadzīgs.

— Sirsnīga. Aizvakar pie viņas izrāvām četrus pusstopus, — Jons turpināja.

Nākamais līgavainis kļuva nemiernīgs.

— Nepārspilē, — es aizrādīju Jonam. — Vincs var vēl neko iedomāties. Viņa nav dzērāja. Atceries, kā viņa teica: «Mana norma — piecsimt gramu, un beigta balle.»

— Nu kā tad! Tieši to es gribēju uzsvert, — Jons veikli izgrozījās.

— Inteligenta. Lasa grāmatas. Redzēju viņai uz bufetes nometu «Karalieni Margo». Un lapusi ielocīta.

— Ļoti biedriska, — Jons uzsvēra. — Aizej kaut pusnaktī, projām nedzīs.

— Mīl ģimenes dzīvi. Kad Alģim sieva bija atvaļinājumā, viņa pie šā nodzīvoja divas nedēļas.

— Seksbumba, — es teicu.

— Kā tu to zini?! — līgavainis paskatījās uz mani apalām acīm.

— Es... ē... nē, — mazliet apjuk. — Bet daži mani pazina teica.

Liekas, bijām Vincu ieinteresējuši ne pa jokam. Teica, ka nopietni padomāšot.

Diemžēl no mūsu ieceres nekas neiznāca. Vincs tā arī palika vientuļš kā koks liela tīruma vidū. Bet to mēitieti, dzirdēju, taisās precēt mans draugs Jons.

Redzat, kā viss galu galā iznāca. Acīmredzot tā bija vēlējies liktenis. Jo tik vispusīgās sievietes nevar ilgi palikt vienas. Uz viņu sirds aicinājumu vienmēr kāds atsauca.

Ekstra klase

— Rau, kur viņš ir, mūsu skaistulis! — padomju saimniecības direktors cēli pamāja uz ekskavatoru ar sešdesmit metrus garu strēli. — Samaksājām septiņdesmit piecus tūkstošus. Pamatīga būda!

— Kam jums tas vajadzīgs? — es pānteresējos.

— Kam? Rakt ezeram gultni! Patiesību sakot, esam jau sākuši, — direktors pieveda mani pie ūdenskrātuves, kura diezin vai bija daudz lielāka par uzpirkstēni. — Kā gan visa mums te nebūs — viņš teica. — Ieaudzēsim spoguļkarpas. Krastā uzcelsim piļu fermu. Blakus uzrausim konservu fabriku. Padomājiēt vien, kas tie būs par konserviem! «Karūsas ar piļu garu». Vai, ja vēlaties, «Pile ar karūsam». Ekstra klase! Ķersim un eksportēsim vārdes. Maksimāla efektivitāte. Pilnīga specializācija. Pašlaik mums ir palaišanas stadija. Zināms, rodas arī augšanas grūtības, piemēram, trūkst kadru. Tāpat čīkstē-

tāji un pesimisti met sprunguļus rītepos. Toties kādas izredzes!

Kad iegājām kantorī, sekretāre pasniedza direktoram telegrammu.

— No tresta.

Direktors uzlika brilles, izlasīja un noplātīja rokas:

— Neapstiprināja mums zivju un piļu profilu. Specializēsimies uz agraļiem gurķiem. Nu, nekas. Ja gurķi, lai tad ir gurķi. Apbērsim visas apkārtnes pilsētas ar pirmšķirīgu produkciju!

Pēc kāda pusgada man atkal gadījās iegriezties pie direktora.

Direktors ilgi runāja pa telefonu, pareizāk sakot, piekrita savam sarunas biedram.

— Jauns, ļoti prātīgs norādījums, — viņš teica, nolīcis klausuli. — Mums iesaka nodot ekskavatoru pārkausešanai. Tādējādi mēs ar vienu rāvienu izpildīsim metāllūzpu nodošanas trīs gadu plānu. Varat iedomāties, veseli trīs gadi bez jebkādam rūpēm! Brīnišķīgi! Tūlīt došu komandu...

— KĀDA DZERŠANA! MUMS BIJA VAJADZĪGI KORĶI. NO TIEM TAISĀM PLUDIŅUS.

V. ISAJEVS
(«Ara», Alma-Ata)

— KUR TIK AGRI, ĀRĀ VĒL TUMŠS...

— MAN ATAUSA GAISMA.

Skaugis

Trīsstūris reiz, pazaudējis saprātu, sāka apskaust savu brāli Kvadrātu.

Brālis jautā: — Ko tik dūsmīgs lūri?

— Man ir trīs, bet tev, lūk, četri stūri!

— Ko nu skaud un izmisīgi brēc tikai viena nieka stūra pēc. Vai tad tev kā trīstūrī nav labi? Mēs tak esam vajadzīgi abi.

Naktī, Kvadrāts iemidzis kad bija, Trīsstūris tam stūrus apgrauzīja. Bet no rīta atkal sākās trācis: Trīsstūris pat netic savām acīm, brāli lād viņš, vicinādams dūri, redzot savā priekšā — astonstūri!

LIKTEŅA UNTUMI

Sadzirdējis saucienu «Palīgā!», laikrakstu pārdevējs Gess nometa zemē avižu sāni un izskrēja ielas vidū. Viņam pretī auloja satracināta ķēve, uz kuras, izmisīgi iekērusies krēpēs un brēkdama nelabā balsī, knapi turējās jauna sieviete. Gess neapjuka. Kad ķēve bija vairs tikai izstieptas rokas attālumā, viņš atvēzējās un trieca tai dūri purnā. Zirgs apstājās kā zemē iemiets.

— Vai ar jums viss kārtībā? — puisis galanti apvaicājās.

— Nekad neesmu juties labāk kā šobrīd! — daiļā jātniece atbildēja, ar vērtējošu skatienu aplūkodama Gesu no galvas līdz kājām. — Starp citu, — viņa turpināja daudz augstprātīgākā tonī un norādīja uz masīvu kantora ēku ielas pretējā pusē, — esmu šīs firmas īpašnieka meita. Ja rīt ieradīsieties pie mana tēva, viņš, esmu pārliecināta, atradīs iespēju jums pateikties.

Viņa papēma pavadā nomierinājušos ķēvi un neatskatīdamās aizgāja.

Otrā rītā Gess, rūpīgi saposies, devās uz jaunās lēdijas norādīto firmu.

— Nešaubos, ka jauneklīm ar tik cildenu raksturu pie mums atradīsies piemērota vieta, — boss sirsnīgi paspieda Gesa roku un pasniedza kādu lapiņu. — Lūdzu, pārlasiet šo sarakstu — tajā uzskaitītas dažādas organizācijas, pasakiet, vai jūs kādā no tām nesastāvat!

— Nē, ser, — Gess pakratīja galvu, — man nekad nav bijis vēlēšanās iestāties kādā organizācijā.

— Tādā gadījumā aplūkosim jūsu kandidatūru no valdības politikas viedokļa, kuras oficiāli deklarētais mērķis ir «radīt visiem vienādas iespējas». Lieta tāda, ka mūsu firma izpilda valdības pasūtījumus un saskaņā ar līgumu zināms daudzums darba vietu

mums jāierāda noteiktu kategoriju cilvēkiem. Lūk, piemēram, mana meita. Viņai ir laime būt sieviešu dzimuma pārstāvei, un šai sakarā viņa nesen iecelta par firmas vecāko viceprezidenti. Tagad viņai nepieciešams personīgs sekretārs.

— Vai es nevarētu pretendēt uz šo vietu kā apaiš bārenis? — Gess nedroši ieminējās.

— Hm... — boss norūca, — bāreni sarakstā nefigurē. Iespējams, ka tas ir likteņa untums. Bet nekas, pamēģināsim jums piemērot citu sarakstos minētu kategoriju. Varbūt jums ir kādi fiziski defekti?

— Nē, ser. Esmu pilnīgi vesels.

— Žēl. Ja jūs būtu invalīds, mēs jūs varētu pieņemt, pamatojoties uz programmu «Darbs veselības labā».

— Lai izpelnītos privilēģijas strādāt jūsu firmā, ser, esmu gatavs pārplēst sev bungādīnas. Ja vēlaties...

— Stop! Stop! — boss iesaucās. — Šāda apņēmība dara jums godu, bet, dieva dēļ, lieciet savas ausis mierā! — viņš pašķīstīja papīru kaudzi un pēkšņi iesita sev pa pieri: — Atrisinājums ir rokā! Jūs droši vien esat alkoholiķis vai narkomāns...

— Ko jūs, ser! Visiem zināms mans nevainojamais dzīves veids.

— Ļoti žēl, — boss šķita patiesi noskumis. — Jo, redzat, alkoholiķi un narkomāni mums saskaņā ar līgumu jāpieņem darbā, kā to prasa pieci simti trešais likums, kas paredz tādu personu ārstēšanu.

— Ser! — Gess zibenīgi reaģēja. — Es zinu, kas man jādara. Vai drīkstu atnākt pie jums rīt no rīta?

Saņēmis bosa atļauju, Gess aizjoza uz tuvējo vīna bodi un nopirka vislētāko dziru,

kas ziliķu vidū pazistama ar nosaukumu «Sarkanā actīna». Iznācis no veikala, viņš apsēdās uz trotuāra. Zinādamas, ka par alkohola lietošanu sabiedriskās vietās var neklūt aiz restēm, veicīgi izdzēra vīnu un, ķēr mēr alkohols vēl nebija paspējis viņu atduļināt, aizsvieda pudeli tālu projām. Dežas minūtes vēlāk viņš jau gulēja zemē kļīks.

Nākamajā rītā, vēl isti neatkopies no pāciestā, Gess ieradās pie bosa un pasniedza viņam policijas protokolu par to, ka vakar viņš pievācīts uz ielas, jo bijis piedzēries līdz nesamanai.

— Manu zēn! — boss iesaucās, uzsizdam viņam pa muguru. — Nu tu atbilsti visām prasībām, kas izteiktas ASV Darba ministrijas cirkulārā. Priecājos tevi sveikt kā mūsu firmas jaunāko līdzstrādnieku.

Tā Gess iesāka savu karjeru bosa meitas, t.i., firmas vecākās viceprezidentes, personīg sekretārā amatā. Katru rītu viņš vārijā šefienei kafiju un vienojās ar kosmetologiem par laiku, kad viņi apmeklēs skaistumkopšanas salonus. Drīz vien viceprezidente vair nespēja iztikt bez viņa pakalpojumiem. Ur lūk, reiz, kad Gess bija sakūlis viņai kārtēj priekšpusdienas kokteili, viņš uzdrošināja pavaicāt, vai lēdija būtu ar mīnu vakar aiziet ar viņu uz kino.

— Ko?! — viceprezidente iespiedzās. — Iet ar tevi uz kino, lai mani pēc tam apvaino, ka izmantoju dienesta stāvokli savā pretējā dzimuma padoto ekspluatēšanai? Fui, kāds tu esi briesmonis!

Pēc šīs sarunas Gess sāka dzert pa istam. Un tas, pats par sevi saprotams, tūdaļ pa augstināja viņa izredzes virzīties uz augšu pa dienesta kāpnēm.

M. GERASIMENKO
(«Perec», Kļeja)

Nekārtība

— Semjon Ivanovič, konstruktoru birojā neviens neceļ klausuli. Pusstundu zvanu... — sekretāre Ņina paziņoja.

Direktora seja draudīgi apmācās.

— Nu, tas jau ir par daudz! Darbdiena tikai pusē, bet birojā nevienas dzīvas dvēseles! Nav pat kam pacelt klausuli! Tūlīt ataiciniet pie manis to, kā viņu... Gorobecu! Priekšnieks sauc! Izlaidies pats, izlaidis visu savu kantori. Nu pagaidiet, brālīši!

Pēc divām stundām Gorobecs, smagi pūzdams un sviedrus ar krekla piedurkni slaucīdams, stāvēja kabinetā. Direktors indīgi pasmaidīja:

— Vai mūsu jaunā modeļa rasējumi ir gatavi?

— Nav gatavi, jo...

— Tā, tā. Bet automātiskās līnijas projekts?

— Nav. Un nav zināms...

— Skaidrs. Ar ko tādā gadījumā jūs nodarbojaties, atļausiet jauktāt! — direktora balsi ieskanējās metāls.

— Slauku pagalmu, — Gorobecs paskaidroja. — Vakars pie vārtiem, šodien pie rezerves daļu noliktavas. Kopā ar Mitjuku un Skorobogatiju.

— Kas deva rīkojumu? — direktors sarauc uzacis.

— Jūsu vietnieks. Es...

— Aha, tāpat pastaigāties ar slotiņu? Malači, neko neteiksi. Kur pārējie?

— Četri rok grāvi, trīs vāra darvu. Vēl divi sargā vannas, ko atveda pirms mēneša.

— Kādas vannas?! — direktors eksplodēja.

— Visparastākās. Es protestēju, prasīju...

— «Protestēju», «prasīju»! — direktors viņu pārtrauca. — Kāpēc tūlīt nenācāt pie manis? Kas jūs esat — inženieri vai sētnieki? — Un jau mierīgāk piebilda: — Tūlīt savāciet visus savus cilvēkus!

— Būs darīts — biroja priekšnieks priecīgi iesaucās.

— Ļoti labi. Savāciet visus kopā un... iesiet izkraut vagonus!

Grāmatu veikalā.

Pircējs: — Vai jums ir grāmata «Kā kļūt bagātam trijos mēnešos»?

— Protams, ser. Bet es jums ieteiktu nopirkt vēl vienu grāmatu.

— Kādu!

— Kriminālkodeksu.

Skota sieva vada mašīnu, vīrs sēž blakus.

— Paklau, Mak, — sieva pēkšņi iesaucas, — man šķiet, kaut kas ir noticis ar bremzēm.

— Nomierinies, dārgā, un centies uzbraukt vīrsū kādam lētākam priekšmetam.

Maza veikala saimnieks žēlojas draugam:

— Aizvakars es pārdevu tikai vienu pāri blīkšu, vakars neko, bet šodien stāvoklis ir vēl sliktāks.

— Kā var būt vēl sliktāki!

— Ļoti vienkārši. Tas, kurš bija nopircis bikses aizvakars, šodien tās atdeva atpakaļ un pieprasīja naudu.

Vīrs apjucis saka sievai:

— Mēs sēžam galīgi bez naudas, bet steigšus jāmaksā gan par elektrību, gan ārstam. Kam

ŠIS UN TAS PAR ŠO UN TO

— Vispirms, protams, jāmaksā par elektrību. Ārsts taču nevar izslēgt savu asinsriti.

Kāda aviokompānija, lai plevīlinātu pasažerus, paziņoja, ka biznesmeņu sievas var lidoēt kopā ar vīriem par velti.

Pēc kāda laika aviosabiedrība aizsūtīja visu pasažeru sievām vēstules, kurās lūdza paziņot, kā viņām patīcis gaisa ceļojums. Divpadesmit procentu apjautātie atsūtīja vēstules ar izbrīnu pilnu jautājumu: «Kāds ceļojums!»

— Zvana no automašīnu remonta darbnīcas. Jūsu sieva atbrauca saremontēt mašīnu, bet mēs nezinām, kas mak...

— Viss ir skaidrs. Par automašīnu remontu maksāju es.

— Ne jau par to es raizējos. Es gribu zināt, kas samaksās par darbnīcas remontu.

— Ko darīsim, ģillij! — no-vaidējās redaktors. — Divdesmit četru stundu laikā neviena skandaloza notikuma, nevienas slepkavības, lielas zādzības, izvarošanas. Ko dosim pirmajā lappusē!

— Nekrītēt izmisumā, šef! Kaut kas katrā ziņā notiks. Es-

Kas gan viss nenotiek pasaulē

Tiesas priekšā bija jāstājas Morbahas [Augšbavārijā — VFR] brīvprātīgās ugunsdzēsēju komandas priekšniekam. Viņu apvainoja pienākumu nepildīšanā sakarā ar ugunsgrēku kaimiņu ciemā Graunhelmā. Ugunsdzēsēju komandas priekšnieks bez grūtībām pierādīja, ka viņš un viņa biedri notikuma vietā bija ieradušies, tikai ar 2 stundu nokavēšanos un bez šļūtenes. Uz tiesneša jautājumu, kāpēc viņi nebija paņēmuši līdzi šļūteni, ugunsdzēsēju šefs atbildēja: — Ja mēs būtu meklējuši šļūteni, mēs būtu ieradušies vēl daudz vēlāk.

Kādā atbilstu konkursā viens no Zviedrijas televīzijas komentatoriem uzdeva šādu jautājumu: «Vai ir gadījumi, kad atvainošanos var vērtēt kā lielāku pārkāpumu nekā pašu nodarījumu?» Prēmēta tika šāda atbilde: «Kādā saviesīgā vakarā jauns cilvēks iesita ar plaukstu pa sēžamvietu šefam. Šefs dusmīgi pablenza uz jaunekli. Tas atvainojās šādiem vārdiem: «Pledodiet, es domāju, ka tā ir jūsu sieva.»»

Kādā Anglijas radiopiederumu veikālā lonāca virkēti un jautāja pārdevējam, vai neesot pārdošanā aparāts, ko varētu pieslēgt televizoram un tādējādi traucēt kaimiņa zālesplēvēja darbu.

Pārbaudot 23 000 ASV karaflotes rekrūšu garīgo attīstību, tika konstatēts, ka 37% no tiem zināšanās nav sasnieguši pamatskolas absolventa līmeni. Tāpēc admiraltāte ir nodibinājusi kursus analfabētisma likvidēšanai.

Halles [Anglijā] airēšanas klubā ugunsriņķis Pīkls demonstrēja savus trikus. Pēkšņi viņš sāka žagoties, un klubā izcēlās ugunsgrēks.

19 gadus vecs Anglijas pilsonis Džons Bennerts uzstādīja jaunu, neparastu pasaules rekordu. Bennertam izdevās saglabāt mieru 4 stundas un 20 minūtes, lai gan divi seski, kas atradās viņa kabatās, koda un skrāpēja tam līelus. Pēc rekorda uzstādīšanas jaunekli nogādāja slimnīcā.

Kāds Kopenhāgenas [Dānijā] taksometra šoferis, lai izvairītos no pasažieru mudinājumiem kāpināt ātrumu, ir pakāris savā automobilī plakātu ar šādu tekstu: «Vai jūs labāk gribat braukt ar ātrumu 40 km stundā un nodzīvot 80 gadus, vai otrādi?»

Pasaules Veselības aizsardzības organizācija ielūdza grupu ASV galvaspilsētas ledzīvotāju uz jaunas antialkoholiskas filmas pirmizrādi. Uz ielūguma malas varēja izlasīt šādu diskretu piezīmi: «Starobrīdi butetē izsniegs kokteiļus.»

Preses pārstāvji jautāja lietumvācu arhitektam Ulmanim, no kā viņš uzbūvēs augstceltni Frankfurtē pie Mainas. Viņa atbilde skanēja šādi:

— No tērauda, betona, stikla un hipotēkas parādiem.

63 gadus vecs Austrālijas parlamenta deputāts Hovards Mejūzs debašu laikā lemlīga un nokrita no sola. Šis notikums izraisīja diskusiju, kuras nobeigtu mē parlamentārieši pieņēma lēmumu, ka gulēšana augstajā nāvē nav aizliegta.

Nesen nozaga divas boksa profesionāļu pasaules čempiona Muhameda Ali [ASV] bronzas statujas. Ali pa radio piedraudēja nepazīstamajam zaglim izdauzīt visus zobus. Jau otrā dienā statujas bija nogādātas atpakaļ.

Nitro [Virdžīnijas štātā — ASV] 102 gadus vecais ledzīvotājs Džeimss Delvirs gatavojas kāzām ar 66 gadus veco Fanniju Gibsoni. Kādas aviēses reporterim līgavaiņai uzticēja šādu noslēpumu:

— Bērns es tomēr negribu. Manas acis ir par vājām, lai es spētu mazos kārtīgi pleskātīt.

PA «DADŽA» MATERIĀLU PĒDĀM

Š. g. 14. numurā «Dadzis» brīnījās par divainajām celtniecības metodēm padomju saimniecībā «Kursiši».

Saldus rajona Izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks b. Lūsiņš atbild, ka 1976. gada decembrī minētajā saimniecībā patvaļīgi uzsākta viendzīvokļa ēkas celtniecība. Tagad šai ēkai izstrādāta projekta dokumentācija un to apstiprinājuši Lauksaimniecības ministrijas Kapitālās celtniecības galvenās pārvaldes speciālisti. Par pieļauto nelikumīgo celtniecību un nelaktisko attieksmi pret Valsts bankas pārstāvjiem padomju saimniecības «Kursiši» direktoram Muižniekam un Saldus rajona Lauksaimniecības pārvaldes inženierim Brīņam izteikts aizrādījums.

14. numurā «Dadzis» nepatika sporta organizāciju attieksme pret daiļslidošajiem.

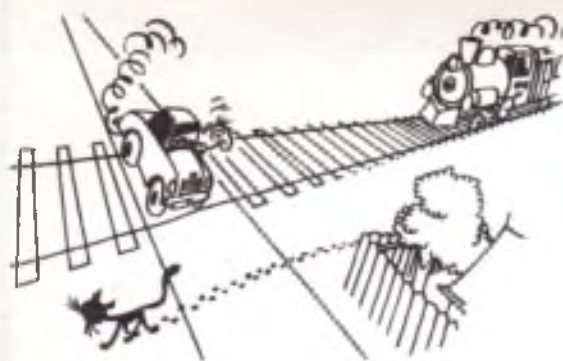
Fiziskās kultūras un sporta komitejas priekšsēdētāja vietnieks b. Vilcāns paskaidro, ka, lai uzlabotu mācību treniņu darbu un tālāk attīstītu daiļslidošanas sportu republikā, izdota pavēle par gatavojamos PSRS Tautu IV ziemas spartakiādes finālsacensībām daiļslidošanā. Tālākas perspektīvas daiļslidošanas sporta attīstībai republikā pāvērsies pēc BASB «Daugava» Centrālā stadiona mākslīgā ledus arēnas nodrošināšanas ekspluatācijā.

Tajā pašā numurā «Dadzis» pabakstīja vairāku rajonu «LLT» apvienību darbnīcas par kombainu nekvalitatīvu remontu.

«LLT» Remontu pārvaldes priekšnieks b. Dokučajevs kā vienu no nekvalitatīva remonta lemeslēm min piemērotu telpu trūkumu un remontētāju nepietiekamo pieredzi. Kombainus pašlaik nākas remontēt dažādās gadījuma rakstura telpās un pat ārpus telpām. Turklāt Saldus apvienībā vecākais remontinženieris b. Mučics nebija pienācīgi kontrolējis remontdarbu kvalitāti. Sakarā ar to viņam aizrādīts. Turpmāk rajonu apvienībās tiks ieviesti vairāki tehniski uzlabojumi, kas cels remontdarbu kvalitāti. Tiek risināts arī jautājums par specializētu kom-

DRAUGU HUMORS

N. NIKOLESKU
«Urzica», Bukareste

— KĀPĒC TU NEPIECELIES UN NE-
PAKLANIES PUBLIKAI!

J. POPS
«Roháč», Bratislava

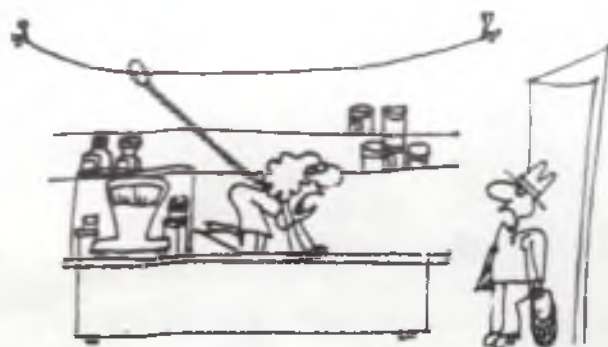

— DARBS MAN KĻUVIS PAR DZĪVES NE-
PIECIEŠAMĪBU. SIEVA VAIRS NEGRĪB MANI
UZTURĒT.

NEPRAKTA
«Dikobraz», Prāga

M. FORBEKS
«Eulenspiegel», Berlīne

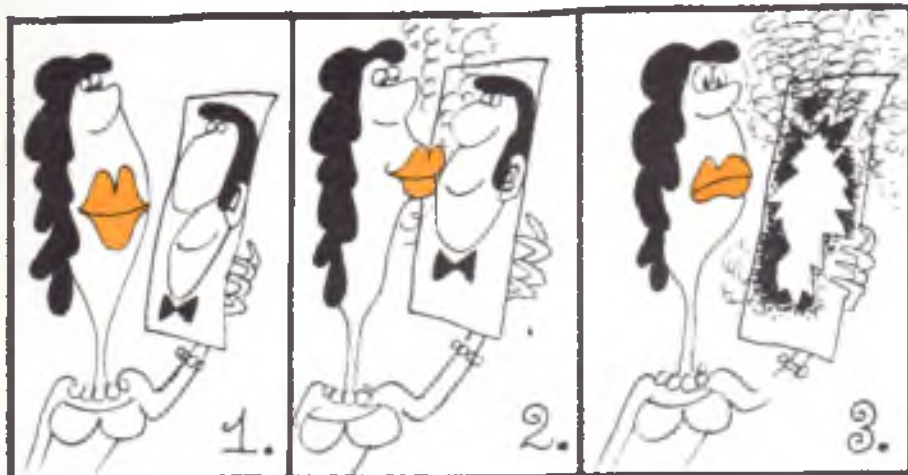

DROŠĪBAS LTDZEKLIS

G. CAVDAROVS
«Starzel», Sofija

V. FUGLEVICS
«Kazulela», Lodza

G. FILEPS
«Ludas Matyi», Budapešta

J. FLISAKS
«Szpliki», Varšava

— Mēs ar vectētiņu pārstiepāmies, mēģinādami
apgāzt sociālismu. Tagad visas cerības uz tevi...